

...ní právo vydávat do
...a mince, včetně mincí
...it peněžní oběh.

Nejvyšším řídicím orgánem ČNB
je bankovní rada, jejímiž členy
jsou guvernér, dva viceguvernéři
a čtyři členové bankovní rady.

Vznik České národní banky 1993

ČNB má výhradní
oběhu bankovky a m
pamětních, a řídit p

ČNB má výhradní právo vydávat do
oběhu bankovky a mince, včetně mincí
pamětních, a řídit peněžní oběh.

DLOUHODOBÁ KONCEPCE DOHLEDU ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

ČNB ČESKÁ
NÁRODNÍ
BANKA

ČNB je centrální bankou
České republiky a orgánem
vykonávajícím dohled nad
finančním trhem.

ČNB je centrální bankou
České republiky a orgánem
vykonávajícím dohled nad

Vznik Česk
banky 1993

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

DLOUHODOBÁ KONCEPCE DOHLEDU ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY

(aktualizace duben 2017)

OBSAH

Zásady dohledu	4
Východiska	4
Odpovědnost, cíle a pravomoci	4
Nezávislost, odpovědnost a adekvátnost zdrojů	7
Přístup k výkonu dohledu	9
Metody a nástroje výkonu dohledu	11
Konsolidovaný dohled	13
Výkaznictví	14
Spolupráce s jinými orgány dohledu	14
Spolupráce s evropskými institucemi	16
Organizace dohledu	18
Dohled na dálku	19
Dohled obezřetnosti	19
Dohled odborné péče	20
Dohled AML/CFT	20
Kontroly na místě	21
Kontroly obezřetnosti	21
Kontroly odborné péče	21
Kontroly AML/CFT	22
Spolupráce se zahraničními orgány dohledu	22
Vymezení oblastí spolupráce	22
Spolupráce v kolegiích	24
Posuzování interních modelů	25
Možnosti postupu dohledu ČNB v případě nesoučinnosti zahraničního orgánu dohledu při poskytování spolupráce při výkonu dohledu	27
Politika dohledu	30

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

Východiska politiky dohledu.....	30
Přístup k výkonu dohledu jednotlivých sektorů	31
Banky	31
Družstevní záložny	35
Pojišťovny.....	36
Penzijní společnosti a fondy penzijních společností.....	38
Investiční společnosti a samosprávné investiční fondy a nebankovní depozitáři.....	39
Obchodníci s cennými papíry	40
Poskytovatelé spotřebitelských úvěrů	41
Zprostředkovatelé pojištění, investic a spotřebitelských úvěrů (distribuce finančních produktů)	42
Platební instituce, vydavatelé elektronických peněz, poskytovatelé platebních služeb a vydavatelé elektronických peněz malého rozsahu	43
Směnárníci	44
Šetření podání veřejnosti.....	45
Seznam použitých zkratk.....	47

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

ZÁSADY DOHLEDU

VÝCHODISKA

ČNB trvale usiluje o zajišťování dohledu nad finančním trhem a jeho institucemi v souladu s mezinárodními standardy. ČNB aktivně sleduje vývoj v této oblasti a nové požadavky uvážlivě implementuje, případně iniciuje kroky k jejich naplňování.

Základním strategickým rámcem pro působnost ČNB v oblasti dohledu jsou „Hlavní principy pro zajištění efektivního bankovního dohledu“¹, vydané Basilejským výborem v roce 2012.

ČNB jako instituce působící v členském státě EU ve své činnosti dále vychází z právních předpisů EU, které se dotýkají její působnosti v oblasti dohledu. V tomto smyslu též zohledňuje výstupy činnosti institucí ESFS a ECB při přijímání nové regulace a při výkonu dohledu. ČNB s těmito evropskými institucemi aktivně spolupracuje², zejména za účelem naplňování svých **cílů**. V praktické rovině mj. usiluje o zohlednění specifik a potřeb dohlíženého finančního trhu. Stejný přístup aplikuje při spolupráci s orgány dohledu z jiných zemí, například v kolegiích dohledů.

ODPOVĚDNOST, CÍLE A PRAVOMOCI

ČNB buduje systém dohledu nad finančním trhem, který je založen na jasném vymezení odpovědnosti a cílů.

Zákonem definovaným cílem ČNB v oblasti dohledu je pečovat o finanční stabilitu a o bezpečné fungování finančního systému v České republice³, čímž ČNB přispívá i k plnění jejího hlavního cíle, jímž je péče o cenovou stabilitu. Tento cíl definuje působnost ČNB jak v oblasti **dohledu dodržování obezřetnostních pravidel** (dále též „dohled obezřetnosti“), tak v oblasti **dohledu dodržování pravidel odborné péče** (dále též „dohled odborné péče“)⁴ a dále v oblasti **dohledu prevence**

¹ Tyto standardy obsahově v obecné rovině odpovídají obdobným dokumentům vydávaným pro jiné sektory, například International Association of Insurance Supervisors pro oblast pojišťovnictví (Insurance Core Principles, Standards, Guidance and Assessment Methodology).

² Viz ustanovení § 2a zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů, (dále též „zákon o ČNB“).

³ Viz ustanovení § 2 zákona o ČNB.

⁴ Dohled odborné péče zahrnuje mj. i dohled v oblasti ochrany spotřebitele podle zákona č. 634/2008 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, který je zpravidla prováděn subsidiárně k pravidlům podle příslušných sektorových právních předpisů.

legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále též „dohled AML/CFT“). Právní úprava jednotlivých dohlížených sektorů finančního trhu tento cíl dále rozvádí.⁵

V běžné činnosti **dohledu**⁶ ČNB je pak uvedený cíl vnímán prostřednictvím dílčích cílů dohledu:

- **systematicky přispívat k zajištění a udržení finanční stability subjektů působících na finančním trhu s důrazem na včasnou identifikaci možných rizik** (zejm. v oblasti dohledu obezřetnosti),
- **systematicky přispívat ke zvyšování transparentnosti finančního trhu a kvality jednání ve vztahu k zákazníkům v rámci celkové správy a řízení subjektů působících na finančním trhu, vedoucím k posilování jejich důvěry ve finanční trh** (zejm. v oblasti dohledu odborné péče),
- **při naplňování výše uvedených cílů postupovat v soustavné interakci zajišťující jednotný, a tím i účinný postup dohledu.**⁷

ČNB usiluje o jednotný přístup vůči jednotlivým subjektům finančního trhu. Za tímto účelem organizuje své činnosti v oblasti dohledu, zejména na základě hlediska **funkcionálního**, nikoli sektorového.⁸ Od bezprostředního výkonu dohledu přitom odděluje tvorbu regulace, přijímání rozhodnutí v licenčních a sankčních řízeních, činnosti v oblasti restrukturalizace a makroobezřetnostní politiky (finanční stability).

Základními složkami funkcionálního členění dohledu je **dohled obezřetnosti**, **dohled odborné péče** a dále **dohled AML/CFT**. Činnost těchto složek musí být vzájemně provázána tak, aby nedocházelo ke konfliktům jejich různých přístupů, ale aby se naopak ve své činnosti podporovaly a přispívaly tak k naplňování cílů ČNB v oblasti dohledu. Nicméně v případě některých dohlížených segmentů finančního trhu (které jsou ve vymezené působnosti sekce dohledu nad finančním trhem II) zejména kvůli jejich charakteru a povaze není toto dělení považováno za účelné realizovat na úrovni jednotlivých odborů.

Dohled je dále členěn dle toho, zda jeho činnost probíhá formou **kontroly na místě** či výkonu **dohledu od stolu**, neboli tzv. **na dálku**. Rovněž tyto činnosti jsou úzce provázány. Při soustavném výkonu dohledu je kladen důraz zejména na činnosti vykonávané v rámci dohledu na dálku. Vzhledem k průběžnému přístupu k rozsáhlému souboru informací je právě úkolem dohledu na dálku systematicky identifikovat případná rizika (jak v dohledu obezřetnosti, tak v dohledu odborné péče a dohledu AML/CFT), tato rizika vyhodnocovat a navrhnout příslušná opatření.

Postupy dohledu navazují na platnou regulaci, tj. zejména legislativu České republiky a EU, rozhodnutí, stanoviska a doporučení EK a institucí ESFS, standardy a doporučení Basilejského

⁵ V oblasti kapitálového trhu se například jedná o „posilování důvěry investorů a emitentů investičních nástrojů v kapitálový trh“ (ustanovení § 2 zákona č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu, ve znění pozdějších předpisů).

⁶ Označení „dohled“ se dále v textu používá pro souhrn činností, jimiž je pověřena sekce dohledu nad finančním trhem.

⁷ V praxi jde zejména o prolínání činností dohledu obezřetnosti a dohledu pravidel jednání. Zkušenost dohledu ukázala, že poznatky z oblasti odborné péče jsou minimálně cennými indikátory pro oblast obezřetnosti. V závažných případech mohou vést i k odhalení problémů s finanční stabilitou dané instituce nebo sektoru. Přitom zajištění odborné péče na požadované úrovni není možné bez zavedení odpovídajících obezřetnostních opatření, a proto u většiny závažných nedostatků v oblasti odborné péče jsou zároveň identifikovány jejich kořeny v nedostacích v obezřetnostní oblasti.

⁸ Rozhodnuto bankovní radou v roce 2007. Výhody tohoto uspořádání se osvědčily v letech krize.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

výboru pro bankovní dohled, IOSCO, IAIS, výboru Moneyval, resp. FATF a dále též mezinárodní účetní standardy (provedené IFRS), auditorské standardy aj. Dlouhodobým cílem dohledu je sblížení postupů dohledu s praxí evropských dohledových autorit (EBA, EIOPA a ESMA) a ECB v oblasti dohledu.⁹ Dohled spolupracuje na tvorbě „Supervisory Handbook“, který vydávají jednotlivé dohledové autority.

ČNB ve své dohledové činnosti efektivně uplatňuje pravomoci, svěřené jí právními předpisy, s hlavním cílem zajištění stability českého finančního systému. Opatření dohledu jsou přijímána včas a jejich podoba je adekvátní situaci, na niž reagují.

Dohled ČNB opírá svou autoritu nejen o zákonem dané pravomoci, ale zejména o **schopnost obhájit své závěry v otevřené komunikaci s dohlíženými subjekty**. Dohled v tomto smyslu usiluje o všeobecně srozumitelný dialog, v němž vyslovuje svá stanoviska a požadavky. Pouze v případech, kdy tento postup není účinný, dohled plně využije svých pravomocí zakládajících mu mimořádné postavení vůči dohlíženým subjektům.

Efektivitu své činnosti poměřuje nejen dosaženým výsledkem proti stanoveným cílům, ale též vynaloženými náklady na straně ČNB a dohlížených subjektů. S ohledem na tuto skutečnost běžně využívá i neformálních prostředků komunikace; jeho postup je však vždy zpětně rekonstruovatelný a zdůvodnitelný vzhledem k požadavkům legislativy. V případě zjištění významného systémového nedostatku v činnosti jednoho subjektu dohled může v rámci prevence ověřovat stav i u ostatních subjektů v daném sektoru.

V případech, kdy k zajištění cílů dohledu nedostačují nástroje, které má dohled ČNB k dispozici, předává případ k vedení **sankčního správního řízení**.¹⁰ Jedná se zejména o případy, kdy se dohled nemůže spolehnout na to, že v návaznosti na jeho doporučení či výzvu bude přijata efektivní náprava, nebo případy, kdy s ohledem na škodlivost zjištěného jednání je třeba uložit sankci.

Svou činnost vykonává s ohledem na pravomoci jiných složek státu a se záměrem efektivního naplňování poslání ČNB v oblasti dohledu.

Ve své činnosti navazuje spolupráci s uvedenými složkami státu a usiluje o výměnu informací, která je adekvátní podpoře zajištění cílů ČNB v oblasti dohledu. Spolupráce s jinými složkami státu nesmí ovlivnit nebo ohrozit nezávislost postupu dohledu ČNB.

⁹ „Supervisory Manual“ ECB není pro dohled závazným dokumentem – motivem sblížení praxe ČNB a ECB je především usnadnění komunikace s ostatními orgány dohledu v rámci EU. ČNB neimplementuje ty jeho části, které by vedly ke snížení stávajících standardů dohledu.

¹⁰ Zde i dále v textu platí, že se tato zásada uplatní v případech, kdy ČNB má možnost volby, zda dané řízení vést, či nikoli.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

NEZÁVISLOST, ODPOVĚDNOST A ADEKVÁTNOST ZDROJŮ

ČNB uplatňuje svou nezávislost definovanou právními předpisy v oblasti dohledu. Tato nezávislost zabezpečuje dohledu plnou diskreci při přijímání opatření vůči dohlíženým institucím.

Činnost dohledu je činností, jejíž **rozhodovací procesy** jsou odděleny od rozhodování bankovní rady. V tomto smyslu bankovní rada nezasahuje do věcné podstaty rozhodovacího procesu dohledu, který na jeho úrovni probíhá. Rozhodovací procesy dohledu jsou transparentní, rozhodovací pravomoci nejsou koncentrovány, ale naopak decentralizovány tak, aby jich nemohlo být v rámci výkonu dohledu zneužito. Implementovány jsou obvyklé zásady vnitřního kontrolního a řídicího systému. Procesy dohledu jsou zpětně rekonstruovatelné. O činnosti dohledu je pravidelně informována bankovní rada, zejména za účelem posouzení procesní efektivity postupu orgánu prvního stupně.

ČNB implementuje organizační opatření podporující nezávislost dohledu na jiných úkolech ČNB, které by mohly být ve střetu zájmu s činnostmi dohledu. Zejména se jedná o úkoly útvarů, které zajišťují činnosti v oblasti měnové politiky a platebního styku.

Dohled ČNB zohledňuje ve své činnosti závěry analýz finanční stability vykonávaných v rámci makrobezpečnostní politiky ČNB.

Dohled ČNB poskytuje informace pro výkon činností v oblasti finanční stability, přičemž respektuje povinnost mlčenlivosti, která je dána právními předpisy. V případě potřeby poskytované informace anonymizuje, či poskytuje na agregované bázi.

Dohled ČNB dále pro účely činností v oblasti finanční stability poskytuje koncepční podněty a vede s příslušným útvarem diskusi o rizicích finančního trhu tak, aby přispíval k naplňování cílů ČNB také v této oblasti.

Dohled ČNB zohledňuje ve své činnosti závěry a doporučení útvaru finanční stability, která jsou zejména součástí Zprávy o finanční stabilitě.

Dohled ČNB poskytuje zpětnou vazbu pro tvorbu regulačního rámce s cílem promítnout do něj praktické zkušenosti z výkonu dohledu.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

Dohled ČNB komunikuje své zobecnělé zkušenosti z výkonu dohledu vůči útvaru, který má odpovědnost za přípravu regulatorního rámce. Zejména dává podněty k přípravě a vyjadřuje se k návrhům výkladových stanovisek a právních předpisů. Dále se vyjadřuje k návrhům úředních sdělení, které se týkají jeho působnosti.

V zájmu zajištění transparentnosti dohledu vůči veřejnosti ČNB vydává zprávu o jeho činnosti¹¹, případně operativně komunikuje významné kroky dohledu a jeho vybraná zjištění nebo přístupy.

Dohled ČNB zveřejňuje své přístupy v **úředních sděleních** a sděluje zobecnělé poznatky ze své praxe v tzv. **dohledových benchmarcích**. Tím usiluje o to, aby byl vůči trhu předvídatelným způsobem komunikován očekávaný standard chování a zároveň aby tato nejlepší praxe byla doporučována příslušnými profesními sdruženími a asociacemi dohlížených subjektů. Současně tam, kde dohled shledává, že některé z poznatků je účelné komunikovat i vůči klientům finančních institucí či potenciálním zájemcům o jejich produkty, volí formu **upozornění pro veřejnost**, jejichž cílem je zvýšit povědomí veřejnosti zejména o rizicích či jiných aspektech, které s finančními produkty a jejich fungováním souvisejí.

Dohled je organizován způsobem zabezpečujícím plynulý tok informací a přijímání adekvátních rozhodnutí na všech úrovních řízení.

Činnosti dohledu jsou vykonávány ve vzájemné **úzké spolupráci** zaměstnanců dohledu. Zaměstnanci dohledu navzájem sdílejí své zkušenosti a vědomosti a společně usilují o co nejefektivnější naplňování cílů ČNB v oblasti dohledu. Dohledová zjištění a informace mohou zaměstnanci sdílet podle pevně daných pravidel.

ČNB uplatňuje opatření omezující možnost střetu zájmů mezi činnostmi dohledu a soukromými zájmy jeho zaměstnanců.

ČNB má tuto oblast upravenou **Etickým kodexem**, na jehož dodržování dohlíží Etická komise, respektive bankovní rada. Zaměstnanci dohledu se řídí nejen tímto vnitřním předpisem, ale postupují též v souladu s **obecnými zásadami etiky** tak, aby přispívali k dobrému jménu ČNB.

¹¹ Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem, jejíž zpracování ČNB ukládají právní předpisy a kterou projednává Parlament České republiky a vláda České republiky.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

ČNB vytváří přiměřené materiální předpoklady pro nezávislý, kvalifikovaný a efektivní výkon dohledu.

ČNB vytváří pro výkon dohledu prostředí, které odpovídajícím způsobem přispívá k plnění cílů ČNB v oblasti dohledu. Má potřebné vybavení k zajištění efektivní kontrolní a dohledové činnosti. V oblasti personální politiky usiluje o zaměstnávání odborníků s vysokým potenciálem dalšího profesního rozvoje. Systematické prohlubování kvalifikace patří mezi klíčové prvky zaměstnanecké politiky ČNB.

Při alokaci svých kapacit bere v úvahu rizikový profil a systémovou významnost dohlížených institucí.

ČNB ve všech činnostech dohledu zohledňuje tzv. přístup podle rizikovosti, který vychází z RAS (systém vyhodnocení rizik). Znamená to, že **rozhodující část zdrojů věnuje oblastem, které jsou systémově nejvýznamnější či nejrizikovější**. V některých systémově méně významných oblastech pak dohled působí zpravidla reaktivně. V případě úvěrových institucí a obchodníků s cennými papíry vychází přístup podle rizikovosti především z procesu SREP (viz dále), nicméně zmíněný přístup je v rámci dohledu uplatňován napříč všemi segmenty finančního trhu.

PŘÍSTUP K VÝKONU DOHLEDU

ČNB vykonává dohled, který je založen na „vpředhledícím“ systému vyhodnocování rizikového profilu a míry systémové významnosti dohlížených institucí. Tento systém identifikuje podstatná rizika jejich činnosti a kvantifikuje jejich dopad. Podchycuje též systémová rizika jednání účastníků finančního trhu. Na základě výstupů tohoto systému nastavuje ČNB intenzitu svého dohledu vůči jednotlivým oblastem finančního trhu i vůči konkrétním institucím.

Integrální součástí činností dohledu ČNB je systém rizikového hodnocení (přístup k dohledu podle rizikovosti). Systém rizikového hodnocení ČNB má vnitřní logiku, která je obdobná systémům používaným jinými orgány dohledu, včetně ECB. Dlouhodobým záměrem dohledu je metodiku rizikového hodnocení maximálně přiblížit metodice ECB tak, aby podporovala komunikaci s ECB a dalšími orgány SSM.

Na základě výsledků rizikového hodnocení dohled rozhoduje o alokaci svých kapacit a volí příslušné dohledové postupy a nástroje a komunikuje své požadavky vůči dohlíženým institucím i jiným orgánům dohledu.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

Systém rizikového hodnocení je při zohlednění specifík jednotlivých typů dohlížených subjektů kombinací:

- a) **hodnocení rizikového profilu** jednotlivých finančních institucí, jehož výstupem je stanovení interního ratingu každé finanční instituce, a
- b) **hodnocení systémového významu** jednotlivých finančních institucí na základě zvolených faktorů, které systémový charakter instituce vytvářejí (velikost, provázanost, koncentrace aktivit, korelace s jinými finančními institucemi, objem zprostředkovaných smluv, počty klientů apod.)

Rizikový profil dané instituce je zachycen v ratingové matici. Její první dimenze postihuje **expozici** finanční instituce **vůči podstupovaným rizikům** a **kvalitu kontrolního prostředí** v příslušné oblasti, druhá dimenze matice reflektuje **schopnost instituce tato rizika pokrývat svou ziskovostí, kapitálem a celkovou strategií**.

Systém rizikového hodnocení slouží nejen k nastavení přístupu k dohledu nad jednotlivými institucemi, ale též nad příslušným sektorem a v důsledku toho nad celým finančním trhem. Základ pro stanovení systémově významných subjektů představují dosavadní poznatky z výkonu dohledu a rovněž faktická velikost (rozsah vykonávaných činností) jednotlivých dohlížených subjektů uvnitř příslušných segmentů.

Při výkonu dohledu ČNB posuzuje dodržování povinností uložených právními předpisy v oblasti obezřetnosti a odborné péče. Dohled v obou těchto oblastech je vykonáván ve vzájemném souladu reflektujícím jejich provázanost.

Posuzování dodržování povinností uložených právními předpisy v oblasti obezřetnosti a odborné péče je zajišťováno ve vzájemné interakci. Poznatky z oblasti odborné péče jsou cennými vstupy pro oblast dohledu obezřetnosti. V závažných případech mohou vést i k odhalení problémů s finanční stabilitou dané instituce nebo sektoru. Naopak výkon agendy odborné péče bez zohlednění obezřetnostního prvku může vést k závěrům ohrožujícím finanční stabilitu jednotlivých institucí nebo sektorů. Mezi prosazováním zájmů klientů finančních institucí a opatření zajišťujících stabilitu finančních institucí je potřebné trvale udržovat rovnováhu.

METODY A NÁSTROJE VÝKONU DOHLEDU

ČNB uplatňuje své pravomoci v oblasti dohledu prostřednictvím výkonu dohledu na dálku a kontrol na místě. Formu výkonu dohledu volí vždy s ohledem na její efektivnost v daném konkrétním případě.

Činnost dohledu je systematicky plánována a je vykonávána v souladu s interními postupy zabezpečujícími její vnitřní konzistentnost.

ČNB vychází při své činnosti v oblasti dohledu z široké informační základny, zahrnující důvěrné i veřejně dostupné informace. Získané informace jsou předmětem pravidelného i mimořádného (tematického) vyhodnocování, které se opírá o analytické nástroje vyvinuté dohledem ČNB.

Dohled ČNB uplatňuje ve své činnosti metody šetření spočívající ve zpracovávání pravidelných a tematických analýz, ad hoc šetření, provádění kontrol na místě a validaci interních modelů.

V rámci výkonu dohledu na dálku připravuje v souladu s Manuálem dohledu pravidelné analýzy. Dále zpracovává tematické analýzy a provádí ad hoc šetření. Pro **pravidelné analýzy** využívá informace z pravidelného reportingu a na ně navazující definovanou strukturu ukazatelů a rovněž poznatky z informačních návštěv uskutečněných v dohlížených subjektech.

Tematické analýzy dohled typicky provádí v případě, že určité riziko identifikuje u více institucí (případně existuje odůvodněná obava, že by se mohlo u více institucí vyskytovat) nebo u větší části trhu a toto riziko je považováno za relativně významné z hlediska fungování finančního trhu. Výsledky tematických analýz jsou využívány pro účely dohledu, zpracování návrhů regulace nebo nastavení makroobezřetnostní politiky. Ve výjimečných případech jsou jejich části zveřejňovány. Přístup ke zveřejňování je obdobný jako v případě zveřejňování dohledových benchmarků.

Při provádění konkrétních **ad hoc šetření** dohled v maximální míře vychází z informací, které má již k dispozici. V dalším pořadí si informace opatřuje dotazem vzneseným vůči dohlížené instituci, případně jinému dohledovému orgánu či instituci tak, aby nemohl být zmařen účel šetření. V případě, že nelze informace opatřit jiným způsobem, provede dohled kontrolu na místě.

Kontrola na místě umožňuje komplexní poznání fungování dohlížené instituce. Základním nástrojem ve všech relevantních oblastech je ověření funkčnosti kontrolních mechanismů na vzorku obchodních případů. Kontrolou dohled opatřuje mimo jiné i informace, u kterých je třeba ověřit jejich autenticitu. K důkladnému seznámení s podstatou šetření využívá dohled rozhovory s managementem a zaměstnanci dohlížených institucí i operativní přístup k primárním dokladům.

V odůvodněných případech (zejména u systémově významných dohlížených subjektů) dohled průběžně sděluje závěry svých zjištění zaměstnancům kontrolované osoby a před finalizací kontrolního protokolu prezentují kontrolní pracovníci svá zjištění vrcholnému vedení kontrolované osoby s možností se k těmto zjištěním okamžitě vyjádřit. Tento postup se neuplatní v případě, že by jím mohl být zmařen smysl kontroly.

Dohled provádí **komplexní** nebo **tematické (cílené) kontroly**. Komplexní kontrola mapuje všechny oblasti, které jsou potenciálním zdrojem významných rizik. Tematická (cílená) se zaměřuje pouze na

vybrané oblasti. V obou případech však dohled sleduje identifikaci problémů **systémové povahy**. I v případě, že je kontrola omezena na určitou oblast, dohled musí podchytit zdroje příslušných rizik.¹² Jestliže toto šetření indikuje další významné problémy, dohled rozšíří kontrolu i na tyto oblasti.¹³

Dohled ČNB si je vědom skutečnosti, že kontrola představuje nejnákladnější způsob šetření jak pro ČNB, tak pro dohlážený subjekt. Dohled plánuje kontrolní aktivity a postupuje při provádění kontroly s maximálním ohledem k těmto skutečnostem.

Dohled ČNB se účastní **kontrol zahraničních orgánů dohledu**, jestliže to přispívá k plnění úkolů ČNB v oblasti dohledu. Při této účasti pečlivě zváží míru přínosu vzhledem k vynaloženým nákladům. Dále účast uváží vzhledem k jiným prioritám, které má stanoveny v oblasti své přímé působnosti.

Pro finanční stabilitu jednotlivých institucí i celého finančního systému je klíčové fungování **interních modelů** využívaných pro měření a řízení rizik, respektive ke stanovení kapitálových požadavků. Dohled proto při jejich validaci postupuje s cílem zajistit maximálně obezřetné řízení dohlážených institucí. Jejich fungování je ověřováno kontrolami na místě a následně prostřednictvím zasílaných výsledků zpětného testování. Dohled klade při validaci interních modelů důraz na tzv. use test, tj. praktické využití interních modelů při rozhodovacím procesu, řízení rizik a potažmo pro kapitálové (likviditní) plánování dohlážené instituce. Dohled uplatňuje tento přístup nejen při validaci modelů, které využívají jím dohlážené instituce, ale i při spolupráci na validaci modelů jejich mateřských skupin.

Dohled se účastní **validace modelů využívaných na úrovni skupiny**, jestliže jsou poznatky z této validace využitelné pro plnění úkolů dohledu. Dohled zejména pečlivě zvažuje míru přínosu této účasti vzhledem k vynaloženým nákladům.

Dohled ČNB se na pravidelné bázi setkává s vrcholným vedením systémově významných institucí a průběžně komunikuje s představiteli jejich středního managementu. Účelem těchto setkání a komunikace je zejména získání podrobné znalosti strategie dohlážené instituce, celkového přehledu o jejím řízení a vztazích s jinými členy podnikatelského uskupení, do kterého dohlážená instituce náleží. Vrcholnému vedení systémově významných institucí jsou rovněž přímo prezentována závažná zjištění dohledu, případně jiná zvláště významná témata. Obdobně je tento přístup aplikován v odůvodněných případech i v rámci dohledu ostatních finančních institucí.

Specifickými analytickými nástroji dohledu jsou pravidelné zátěžové testy jednotlivých bank a pojišťoven¹⁴ a systém monitoringu transakcí na finančním trhu.

Dohled ČNB ve své činnosti v maximální míře vychází z **primárních dat** o jednotlivých transakcích, respektive o položkách bilancí dohlážených institucí. Této znalosti využívá při vyhodnocování modelů

¹² Dohled tedy například zpravidla neposuzuje forenzním způsobem vybraný vzorek úvěrů, aniž by se snažil o pochopení širších konsekvencí, tj. například fungování úvěrového procesu.

¹³ S ohledem na dostupné kapacity a jejich efektivní využití.

¹⁴ Tzv. bottom-up zátěžové testy založené na detailních informacích o jednotlivých dohlážených institucích.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

zátěžového testování (které poskytuje základní data pro mapu rizik dané instituce) a k pochopení systémových rizik z pohledu celého finančního trhu. Dohled posuzuje integraci modelů zátěžového testování do řídicích systémů finančních institucí, provázanost s interními modely, systémy řízení rizik, obchodními plány a rozpočty a potažmo systémy odměňování vedoucích osob.

Dohled rovněž využívá tzv. bottom-up **zátěžové testy** ke své činnosti a ke strukturované komunikaci s dohlíženými institucemi. Dohled komunikuje své poznatky s útvarem odpovědným za finanční stabilitu; společně je porovnávají s top-down zátěžovými testy zpracovávanými útvarem finanční stability.

Systém monitoringu transakcí na finančním trhu umožňuje dohledu průběžně identifikovat zdroje rizik ve finančním systému. Z dlouhodobého hlediska se jedná o přístup, který je nákladově efektivní.

KONSOLIDOVANÝ DOHLED

Nezbytnou součástí dohledu ČNB je dohled nad skupinami finančních institucí na konsolidovaném základě. Cílem této činnosti je pochopit, jak mohou rizika vyskytující se na úrovni konkrétní skupiny ovlivnit stabilitu dohlížené instituce, nejčastěji banky nebo pojišťovny. ČNB při výkonu konsolidovaného dohledu vyžaduje efektivní řízení těchto rizik.

V rámci konsolidovaného dohledu jsou pravidelně sbírána a vyhodnocována relevantní data o dané skupině. Dohlížená instituce (odpovědná osoba) je povinna ČNB umožnit přístup ke všem podstatným informacím od jednotlivých dceřiných společností a poboček v dané skupině bez potřeby případné součinnosti jiného (zahraničního) orgánu dohledu. ČNB v rámci konsolidovaného dohledu spolupracuje se zahraničními orgány dohledu, pravidelně komunikuje s vedením významných dceřiných společností a poboček, které jsou součástí konsolidačního celku, a ověřuje rizikový profil a systémovou významnost těchto dceřiných společností a poboček. V případě zjištění významných rizik v činnosti těchto dceřiných společností a poboček s dopadem na konsolidační celek iniciuje ČNB kroky vedoucí k nápravě.

Dohled ČNB vykonává svou činnost vždy se **zaměřením na širší souvislosti posuzované věci**.

V případě obezřetnostního dohledu nedohlídí pouze finanční stabilitu individuální instituce, ale též skupiny, do které instituce náleží. V případě, že je skupina dohlížena jiným orgánem dohledu, usiluje dohled o maximální přístup k informacím o skupině. V případě, že je z hlediska cílů dohledu důležitá znalost dalších vazeb, peněžních toků apod. jdoucí za rámec konsolidovaného celku, dohled si opatřuje a vyhodnocuje také tyto informace.

Obdobně postupuje v dohledu odborné péče, kde zkoumá širší souvislosti daných transakcí, respektive šetří jejich možné zřetězení. Dohled obezřetnosti a odborné péče shromažďuje a sdílí relevantní informace a provádí šetření v úzké součinnosti tak, aby nemohly být pominuty důležité souvislosti.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

VÝKAZNICTVÍ

ČNB má pro účely dohledu zaveden systém pravidelného výkaznictví dohlížených institucí a jejich konsolidačních celků. Výkazy definované ČNB obsahují finanční i nefinanční údaje. Dohlížené instituce jsou povinny zavést vnitřní mechanismy, které podporují správnost vykazovaných údajů. Dohled ČNB vykazované údaje ověřuje a v případě zjištění nedostatků požaduje jejich opravu.

ČNB pro účely dohledu využívá širší okruh informací, než jsou informace pravidelně vykazované. ČNB si může vyžádat například vlastní analýzy příslušné instituce, interní dokumentaci k určitým transakcím včetně primárních účetních dokladů, případně další vnitřní dokumenty dohlížené instituce. V případě vybraných šetření je oprávněna vyžadovat informace i od osob, které nepodléhají jejímu soustavnému dohledu.

Dohled ve své činnosti v maximální možné míře využívá informací získávaných v rámci pravidelného reportingu. Činí tak s ohledem na náklady, které jsou spojeny s ad hoc výzvami na straně dohlížených institucí, tak s ohledem na vyšší pracnost při zpracování vyžádaných informací v nestandardním formátu. Při ad hoc výzvách dohled vyžaduje jen ty informace, které nezbytně potřebuje ke svému šetření.¹⁵ Tyto zásady však nesmí být na újmu řádnému výkonu dohledu. Dohled je v tomto smyslu povinen zvážit všechny možnosti získání potřebných informací a v odůvodněných případech volit i náročné cesty pro jejich získání¹⁶.

SPOLUPRÁCE S JINÝMI ORGÁNY DOHLEDU

ČNB má právními předpisy, případně konkrétními dohodami a ujednáními, vytvořený rámec pro spolupráci s jinými (zahraničními) orgány dohledu. Tento rámec poskytuje mimo jiné ochranu důvěrných informací, které jsou mezi orgány dohledu sdíleny.

Dohled ČNB usiluje o navázání spolupráce se všemi orgány dohledu, jejichž činnost je prospěšná k dosažení jeho cílů. Pro posílení důvěry (a deklaraci stupně důvěrnosti sdílených informací) iniciuje ustavení formálního rámce takové spolupráce, minimálně na úrovni „**letter of cooperation**“, optimálně na úrovni „**memorandum of understanding**“. Neexistence takového rámce nesmí být překážkou dohledové aktivity, tj. v případě, kdy je například pro šetření určitého případu nutné navázání spolupráce s jiným orgánem dohledu, ČNB vyvine maximální úsilí, aby k navázání této spolupráce došlo a byly vytvořeny potřebné podmínky pro sdílení informací.

¹⁵ Podstatná část výkaznictví je v současnosti upravena evropskou regulací.

¹⁶ Například spolupráce s orgány dohledu, které nesídlí v členském státě EU.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

ČNB aktivně spolupracuje s jinými (zahraničními) orgány dohledu s cílem efektivního výkonu dohledu, který podléhá její působnosti, a koordinovaného řešení případných krizových situací.

Spoluprací zvláštního významu je spolupráce v případných krizových situacích. V rámci ČNB je za tuto spolupráci odpovědný útvar, který má ve své působnosti oblast restrukturalizace. Dohled poskytuje tomuto útvaru nezbytnou součinnost k naplnění jeho cílů.

ČNB v případech, kdy je domovským orgánem dohledu, zakládá a řídí činnost kolegia orgánů dohledů, které je základní platformou jejich vzájemné spolupráce. Při této činnosti zohledňuje rizikový profil a systémovou významnost dohlížené skupiny i jednotlivých institucí, které ji tvoří.

Dohled ČNB usiluje při **organizování práce kolegií** o vysoký stupeň důvěry mezi spolupracujícími dohledy. Setkání kolegií využívá k otevřené diskusi o dohledových poznatcích a koordinaci postupu orgánů dohledu. Svým přístupem podporuje otevřenost při výměně informací a kooperaci při naplňování cílů dohledu dané skupiny.

Dohled usiluje o to, aby kolegia byla základní platformou pro sdílení informací mezi spolupracujícími dohledy. Jednání kolegií se uskutečňuje alespoň jedenkrát ročně, v případě specializovaných témat se organizují technická jednání kolegií, která mohou probíhat i formou telekonferencí.

ČNB v roli hostitelského orgánu dohledu koordinuje a plánuje své činnosti ve spolupráci s domácím orgánem dohledu za účelem identifikace oblastí společného zájmu. Usiluje o úzkou a otevřenou podobu komunikace s domovským orgánem dohledu s cílem efektivního pokrytí předmětu své působnosti. Předmětem této komunikace jsou zejména rizika materiální z hlediska dohlížené skupiny nebo z hlediska instituce, která podléhá dohledu ČNB. ČNB se účastní kontrol na místě organizovaných domovským orgánem dohledu a umožňuje účast domovskému orgánu dohledu na kontrolách prováděných ČNB.

Dohled ČNB usiluje o nastavení partnerského přístupu ve spolupráci s domovským orgánem dohledu. Za tímto účelem přistupuje k této spolupráci s nejvyšší možnou profesionalitou.

Dohled ČNB na jednáních kolegií aktivně vystupuje. V případě potřeby iniciuje technická jednání kolegií.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

SPOLUPRÁCE S EVROPSKÝMI INSTITUCEMI

ČNB spolupracuje v oblasti dohledu s evropskými institucemi (EBA, EIOPA a ESMA) při sjednocování dohledových postupů a vytváření předpokladů úzké spolupráce mezi domovskými a hostitelskými orgány dohledu.

Dohled ČNB při spolupráci s evropskými institucemi sleduje naplňování cílů ČNB. V tomto smyslu usiluje o zohlednění specifik dohlíženého finančního trhu ve výstupech evropských institucí **tak, aby jimi byla podpořena finanční stabilita jednotlivých dohlížených institucí i finančního trhu, jakož i jeho rozvoj a ochrana jeho účastníků.**

Konkrétně jsou prioritami dohledu v této oblasti:

- ochrana a rozvoj místního finančního trhu,
- zohlednění specifik místního prostředí ve výstupech evropských institucí,
- ochrana místního finančního trhu před možnou nákazou importovanou ze zahraničí.

Dohled prosazuje tyto priority s vědomím závazků, které má Česká republika vůči jednotnému trhu EU. Dohled je primárním gestorem spolupráce s evropskými institucemi – EBA, EIOPA a ESMA. Přispívá ke sjednocování dohledových postupů a vytváření předpokladů úzké spolupráce mezi orgány dohledu EU.

Dohled ČNB jakožto orgán vykonávající dohled nad úvěrovými institucemi v členském státu EU, který se neúčastní úzké spolupráce v rámci SSM, bude usilovat o aktivní spolupráci s SSM, potažmo ECB, s cílem zajistit respektování práv vyplývajících z platné legislativy a postavení ČNB jako nezávislého dohledového orgánu, nastavit srovnatelné ukazatele a sladit metodologii dohledu tam, kde je to účelné a racionální a kde pro stávající odlišnosti neexistuje věcný důvod. ČNB bude usilovat o zajištění dostatečné vzájemné informovanosti a o sdílení nejlepší dohledové praxe. Bude proto mj. podporovat organizování pravidelných výročních setkání vedoucích představitelů dohledu SSM s představiteli dohledů mimo SSM za účelem strategičtějších debat o vzájemné spolupráci. Bude usilovat o to, aby dohledové orgány států neparticipujících na SSM byly včas ze strany SSM informovány o kontrolách na místě u dceřiných společností dohlížených institucí se sídlem v těchto státech, případně aby se na nich mohly podílet.

Dohled ČNB bude usilovat o to, aby fungování SSM zachovalo integritu jednotného trhu EU v oblasti finančních služeb. Z toho důvodu bude hájit roli EBA při zajišťování tohoto cíle a v rámci EBA podporovat dohodnuté hlasovací procedury a jiné záruky bránící přehlasování nezúčastněných států bankovní unie ze strany států SSM. Prioritou dohledu je předcházet situaci, kdy by tuzemské dceřiné společnosti zahraničních úvěrových institucí měnily svou právní formu na pobočky, např. z důvodu neodůvodněných rozdílů v regulační zátěži, neboť uvedené změny by mohly omezit a oslabit pozici ČNB jako dohledového orgánu se všemi souvisejícími negativními dopady na českou ekonomiku a stabilitu finančního trhu.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

Dohled rovněž spolupracuje se zahraničními orgány dohledu při vyřizování žádostí o poskytnutí informací podle mezinárodních memorand o spolupráci mezi orgány dohledu (např. IOSCO MoU).

Dohled spolupracuje na přípravě věcně příslušných stanovisek na jednání ECB, EFC a ESRB.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

ORGANIZACE DOHLEDU

Na základě rozhodnutí bankovní rady bylo s účinností ke dni 1. 3. 2017 aktualizováno organizační zajištění dohledových činností ČNB. V současné době zajišťují dohled sekce dohledu nad finančním trhem a sekce dohledu nad finančním trhem II. Toto organizační uspořádání umožňuje zajistit trvalý důraz dohledu i na subjekty zabývající se distribucí finančních produktů či směnářskou činností, což by v budoucnu neúměrně tříštilo zaměření dohledové činnosti původní sekce a neumožnilo by alokovat adekvátní dohledové kapacity na výkon dohledu nad těmito subjekty. Zásadním důvodem této změny byly rovněž nové dohledové kompetence ČNB ve vztahu k nové právní úpravě týkající se poskytování a zprostředkování spotřebitelských úvěrů.

Sekce dohledu nad finančním trhem zajišťuje výkon dohledu na dálku a na místě nad:

- úvěrovými institucemi,
- pojišťovnami a zajišťovnami,
- penzijními fondy.

Sekce dohledu nad finančním trhem II zajišťuje výkon dohledu na dálku a na místě nad:

- institucemi elektronických peněz, zahraničními institucemi elektronických peněz, které vykonávají činnost na území České republiky prostřednictvím své pobočky,
- platebními institucemi, zahraničními platebními institucemi, které vykonávají činnost na území České republiky prostřednictvím své pobočky,
- vydavateli elektronických peněz malého rozsahu,
- poskytovateli platebních služeb malého rozsahu,
- investičními zprostředkovateli a jejich vázanými zástupci,
- pojišťovacími zprostředkovateli a samostatnými likvidátory pojistných událostí,
- směnárny,
- obchodníky s cennými papíry, kteří nejsou bankou, a jejich vázanými zástupci,
- investičními společnostmi,
- samosprávnými investičními fondy,
- depozitáři a administrátory investičních fondů, pokud se nejedná o banku,
- subjekty oprávněnými poskytovat a zprostředkovávat spotřebitelský úvěr, pokud podléhají dohledu ČNB,
- akreditovanými osobami podle sektorových zákonů (dále jen „dohlížené subjekty“).

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

DOHLED NA DÁLKU

Dohled obezřetnosti

Výkon dohledu obezřetnosti se řídí následujícími principy:

- prospektivní rizikově orientovaný dohled,
- rozvoj efektivních metod pro výkon dohledu včetně účelné a smysluplné integrace metod využívaných při výkonu dohledu v jednotlivých sektorech finančního trhu,
- úzká provázanost agendy s dohledem odborné péče,
- rozvoj spolupráce se zahraničními orgány dohledu.

Hlavním **cílem** dohledu obezřetnosti je přispívat k zajištění a udržení finanční stability subjektů působících na finančním trhu v České republice s důrazem na včasnou identifikaci potenciálních rizik, která umožňuje jejich řízení. Za tímto účelem dohled trvale usiluje o zvyšování efektivity výkonu dohledu formou intenzivní spolupráce s dohlíženými subjekty a zahraničními partnerskými orgány dohledu, transparentního přístupu, implementace nových metod a postupů dohledu na dálku, proaktivní reakce při výkonu dohledu na změny v regulaci a vývoj na finančním trhu a ve vnějších ekonomických podmínkách.

Mezi priority dohledu obezřetnosti patří efektivní nastavení dohledové činnosti tak, aby byly v maximální možné míře využity výhody, které vyplývají z funkcionálního uspořádání dohledu nad všemi finančními institucemi napříč celým finančním trhem. Mezi další významné priority patří rozvoj a unifikace metod hodnocení rizikosti dohlížených subjektů, zejména zdokonalování metod kvantifikace rizikosti a významu dohlížených subjektů finančního trhu.

Výkon dohledu obezřetnosti je ve značné míře soustředěn na oblast posuzování modelů měření finančních rizik a vyhodnocování rizikového profilu institucí vzhledem k jejich vnitřně stanovenému kapitálu, přičemž v této oblasti se synergické efekty nejvýrazněji projevují v rámci dohledu nad úvěrovými institucemi a pojišťovny. K vyšší efektivitě dohledu přispívá především možnost přímého sdílení informací, znalostí a zkušeností za všechny dohlížené instituce, což umožňuje uplatnění konsolidovaného dohledu napříč finančně nebo ekonomicky přímo či nepřímo spjatými subjekty.

Důležitá je také úzká spolupráce s dohledem odborné péče, při níž dohled odborné péče poskytuje důležité vstupy pro rizikové hodnocení dohlížených subjektů. Dohled obezřetnosti pak přispívá svou expertizou k řešení témat odborné péče a dále poskytuje vyhodnocení dopadu opatření v oblasti odborné péče na bilanci, rizikový profil a výsledně i finanční stabilitu jednotlivých dohlížených institucí i sektorů finančního trhu.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

Dohled odborné péče

Cílem dohledu odborné péče je přispět svou regulační a dohledovou činností ke zvyšování transparentnosti finančního trhu a řešení zejména systémových nedostatků, které se na finančním trhu mohou vyskytnout, a to formou zajištění výkonu dohledu na dálku v oblasti pravidel jednání resp. odborné péče napříč celým finančním trhem České republiky a v oblasti transparence kapitálového trhu.

Součástí dohledu odborné péče je vyřizování podnětů a podání veřejnosti, a to při akcentování stanovených priorit činnosti s přihlédnutím k dostupným personálním zdrojům. Důraz je kladen na efektivitu výkonu dohledu s využitím všech dostupných metod a nástrojů výkonu dohledu.

Dohled odborné péče je založen na obdobných principech jako dohled obezřetnosti. Nadto se řídí specificky těmito principy:

- důsledné prošetřování přijatých podnětů a podání veřejnosti a vyvozování systémových závěrů z těchto podání,
- důraz na osvětovou činnost,
- úzká provázanost agendy s dohledem obezřetnosti.

Dohled odborné péče podchycuje systémová rizika jednání účastníků finančního trhu a na základě svých zjištění nastavuje intenzitu dohledu vůči jednotlivým oblastem finančního trhu. Dohled odborné péče sleduje především ochranu zájmů drobných zákazníků, resp. spotřebitelů, zatímco ochranou finančních profesionálů a kvalifikovaných investorů se dohled zabývá převážně reaktivně na základě vnějších podnětů. V rámci výkonu dohledu je aplikován identický dohledový přístup ke všem institucím s obdobným rozsahem a složitostí činností na základě principu proporcionality, aby výkonem dohledu nedocházelo k nedůvodnému zvýhodňování nebo znevýhodňování jednotlivých srovnatelných subjektů působících na finančním trhu.

Podněty vzešlé z průběžného monitoringu dodržování pravidel jednání, odborné péče a monitoringu tržní transparence jsou předmětem šetření s důrazem nejen na odstranění zjištěného nedostatku v konkrétním individuálním případě, ale zejména na dosažení systémového řešení identifikovaného problému např. formou nastavení dohledových benchmarků, výkladů k nejednoznačným ustanovením platných právních předpisů, iniciace legislativních změn apod.

Kromě údajů z pravidelné informační povinnosti jsou při výkonu dohledu intenzivně využívány zejména podněty vzešlé z agendy podání veřejnosti týkajících se odborné péče, resp. ochrany spotřebitele. V konkrétních případech je pak dohled zaměřen zejména na okruhy činností, ve kterých byly na základě monitoringu dodržování zákonných norem či vyhodnocení opakujících se podání veřejnosti zjištěny nedostatky. Průběžně je sledováno obchodování s investičními nástroji na kapitálovém trhu s cílem odhalit tržní manipulaci, zneužití vnitřních informací a porušení pravidel jednání se zákazníky.

Dohled AML/CFT

Cílem dohledu v oblasti prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu je přispět zejména ke zvyšování úrovně nastavení vnitřních kontrolních mechanismů u povinných osob

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

v oblasti AML/CFT, a to formou posuzování systémů vnitřních zásad pro tuto oblast u povinných osob, případně tematicky zaměřených plošných šetření. Na individuální bázi se pak jedná zejména o provádění dohledu na dálku u povinných osob v oblasti AML/CFT identifikovaných v podnětech veřejnosti.

KONTROLY NA MÍSTĚ

Kontroly obezřetnosti

Primárním úkolem je provádění kontrol na místě zaměřených na obezřetnostní pravidla v relevantních subjektech finančního trhu spadajících pod dohled ČNB.

Dalším klíčovým úkolem kontroly obezřetnosti je komplexní posuzování interních modelů institucí pro určování regulatorních kapitálových požadavků podle prvního pilíře obezřetnostní regulace úvěrových institucí a pojišťoven, a to ve spolupráci s dohledem obezřetnosti. Posuzování modelů zahrnuje vedle schválení vlastního modelu i následný proces posuzování jeho změn, včetně změn parametrů, a ověřování plnění podmínek pro schválení modelu.

Cílem kontrol je na základě detailní kontroly na místě ověřit funkčnost řídicích a kontrolních mechanismů instituce, její finanční pozici a dostatečnost kapitálu ve vztahu k jejímu rizikovému profilu a identifikovaným nedostatkům.

Kontrolní činnost je realizována na principu rizikově orientovaného dohledu a pro dosažení co největší efektivity kontrolní činnosti jsou voleny jednotlivé nástroje a metody pro výkon kontrol na místě.

Kontroly odborné péče

Primárním úkolem je provádění kontrol na místě zaměřených na:

- dodržování pravidel odborné péče, resp. pravidel ochrany spotřebitele, pravidel upravujících obhospodařování majetku zákazníků a pravidel upravujících skladbu ve fondech obhospodařovaného majetku,
- dodržování pravidel jednání s klienty a zájemci o finanční produkty a
- dodržování obezřetnostních pravidel s přímým vztahem k odborné péči.

Cílem kontroly odborné péče je v první řadě ochrana klientů dohlížených subjektů, sekundárně pak také zajištění stability finančního sektoru, je-li vynakládání odborné péče provázáno s oblastí obezřetnosti.

Důležitým kritériem při naplňování těchto cílů je efektivita kontrolní činnosti, která je průběžně zajišťována prostřednictvím zvoleného přístupu, metod a nástrojů pro výkon kontrolní činnosti a dále formy a intenzity spolupráce se zahraničními institucemi a orgány dohledu.

Kontroly AML/CFT

Primárním úkolem je provádění kontrol zaměřených na ověření dodržování právních předpisů v oblasti AML/CFT. **Cílem** kontrol v této oblasti je zejména ověření funkčnosti a efektivnosti systému opatření AML/CFT povinných osob, resp. dostatečné robustnosti a efektivity těchto opatření z hlediska ochrany před zneužitím k legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

SPOLUPRÁCE SE ZAHRANIČNÍMI ORGÁNY DOHLEDU

Vymezení oblastí spolupráce

Dohled přistupuje ke spolupráci se zahraničními orgány dohledu aktivně s cílem efektivního výkonu dohledu, který podléhá jeho působnosti, a koordinovaného řešení případných krizových situací. Pro případ vzniku krizových situací jsou nastaveny komunikační kanály, s jejichž pomocí by dotčené orgány dohledu zabezpečily výměnu informací a koordinovaly další postup.

Dohled zejména úzce spolupracuje s příslušnými orgány dohledu, které jsou pověřeny dohledem skupiny, do níž patří instituce dohlížená ČNB. Především zpracovává informace o finanční a obezřetnostní situaci dohlížené instituce, zajišťuje včasnou výměnu informací nezbytných pro výkon dohledu, účastní se jednání kolegií dohledu této skupiny a také společných kontrolních akcí.

Dále úzce spolupracuje v rámci procesů **JRAD** a **JLAD** za účelem dosažení společného rozhodnutí ohledně rizikového profilu a dostatečnosti kapitálu a likvidity příslušné bankovní skupiny a jednotlivých dohlížených subjektů a v případě společného rozhodnutí o žádosti o používání interního modelu k výpočtu solventnostního kapitálového požadavku a ukazatelů krátkodobé a dlouhodobé likvidity.

Dohled ČNB také zakládá a řídí činnost **kolegia** orgánů dohledu v případech, kdy je domovským orgánem dohledu. Při této činnosti zohledňuje rizikový profil a systémovou významnost dohlížené skupiny i jednotlivých institucí, které ji tvoří.

V případech, kdy je ČNB v roli hostitelského orgánu dohledu, koordinuje a plánuje své činnosti ve spolupráci s domácím orgánem dohledu, přičemž především identifikuje oblasti společného zájmu. Usiluje o otevřenou komunikaci a úzkou spolupráci s domácím orgánem dohledu s cílem efektivního pokrytí předmětu své působnosti. Předmětem této komunikace jsou zejména rizika materiální z hlediska dohlížené skupiny nebo z hlediska instituce, která podléhá dohledu ČNB.

Dohled ČNB se účastní **kontrol na místě** organizovaných domovským orgánem dohledu a umožňuje účast domovskému orgánu dohledu na kontrolách prováděných ČNB. Dohled ČNB se účastní kontrol zahraničních orgánů dohledu, jestliže to přispívá k plnění úkolů ČNB v oblasti dohledu. Dohled se účastní těchto kontrol zejména v případech, kdy jsou jejich předmětem témata s přímým vztahem k dohlíženému subjektu. Výjimečně se účastní obecně zaměřených kontrol, jestliže získaná detailní znalost fungování mateřské skupiny podstatným způsobem přispívá ke kvalitě dohledu domácí instituce. Dohled při této účasti pečlivě zvažuje míru přínosu vzhledem k vynaloženým nákladům. Dohled ČNB obecně podporuje provádění společných kontrol s domovskými orgány dohledu mimo jiné i v zájmu maximálního sdílení poznatků o fungování skupin, získání informací o postupech

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

a dohledových benchmarcích a pro nastavení neformálních komunikačních vazeb s partnerskými dohledy.

Spolupráce s domovským orgánem dohledu probíhá i v případě kontrol institucí, jejichž dohled je v působnosti ČNB a které jsou součástí skupin dohlížených zahraničními orgány dohledu. Dohled ČNB sdílí v rámci kolegií informace o plánované kontrole a jejím zaměření. Domovský orgán dohledu dostává možnost vznést náměty a požadavky k předmětu a rozsahu kontroly. Domovskému orgánu dohledu nabízí účast na kontrole při zachování role hlavního koordinátora kontroly. Výsledky kontroly jsou sdíleny s domovským orgánem dohledu a klíčová zjištění jsou prezentována v rámci kolegií.

Plán kontrol dohledu je koordinován se zahraničními orgány dohledu i v případech, kdy nejsou zakládána kolegia. Za těchto okolností je důležité:

- nastavení komunikačních kanálů a vedení efektivní a rychlé komunikace se zahraničním orgánem dohledu, a to již počínaje výměnou informací pro účast v kontrolních týmech, dále v průběhu provádění kontroly na místě a informování o výsledcích kontroly,
- důsledné ex-ante vymezení kompetencí ČNB a zahraničního orgánu dohledu při výkonu kontrolních činností za účelem eliminace právních a reputačních rizik pro ČNB.

Pokud jde o **validaci interních modelů**, dohled se účastní posuzování modelu již na úrovni skupiny, aby byl schopen získat maximální množství informací o fungování modelu a jeho využití s cílem ovlivnit jeho metodologii v počátku validačního procesu. Tento přístup je podstatně účinnější co do výsledku a nákladově efektivnější než následné připomínkování v rámci validace jeho lokálního využití institucí dohlíženou ČNB.

Dohled proto při validaci interních modelů postupuje s cílem zajistit maximálně obezřetné řízení dohlížení institucí. Fungování interních modelů je ověřováno kontrolami na místě a následně prostřednictvím zasílaných výsledků zpětného testování. Dohled klade při validaci interních modelů důraz na tzv. use test, tj. praktické využití interních modelů v rozhodovacím procesu, řízení rizik a potažmo pro kapitálové (likviditní) plánování dohlížené instituce. Dohled uplatňuje tento přístup nejen při validaci modelů, které využívají jím dohlížené instituce, ale i při spolupráci na validaci modelů jejich mateřských skupin.

Nezbytnou součástí spolupráce se zahraničními orgány dohledu je i **spolupráce při ukládání nápravných opatření a informování o uložených sankcích**. Vzhledem k nárůstu objemu přeshraničně poskytovaných služeb a produktů se spolupráce s partnerskými orgány dohledu stává pravidelnou a nedílnou součástí činnosti dohledu.

Svým způsobem specifická je mezinárodní spolupráce v oblasti **odborné péče**, zejména pokud jde o šetření podezření na tržní manipulaci, insider trading nebo churning. Dohled spolupracuje nebo vyžaduje spolupráci se zahraničními orgány dohledu s cílem efektivně postihnout nežádoucí jednání. Spolupráce spočívá zejména v předávání informací – buď od dohlíženého subjektu, nebo od dalších osob. Mnoho požadovaných informací je již k dispozici na základě pravidelné informační povinnosti. V rámci mezinárodní spolupráce lze zajistit i výslech podezřelé osoby nebo doručení písemností.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

Spolupráce v kolegiích

Kolegia orgánů dohledu byla zřízena za účelem dosažení efektivního fungování dohledu skupin mezinárodně působících úvěrových institucí. Cílem kolegií je prohloubit a zintenzivnit spolupráci mezi jednotlivými kompetentními dohledovými autoritami na úrovni celoskupinové (home) a jednotlivých entit (host). Od listopadu 2014 se v souvislosti se vznikem jednotného mechanismu dohledu (SSM) domovskou dohledovou autoritou pro nejvýznamnější evropské instituce stala ECB.

Významným přínosem fungování kolegií by mělo být včasné **sdílení informací**. Dohled usiluje o dlouhodobé naplňování této úlohy kolegií. Dohled se v rámci kolegií snaží aktivně získávat veškeré relevantní informace, a to nejen ve vztahu k minulosti či aktuálnímu dění, ale i při posuzování budoucích a plánovaných či zvažovaných kroků, které by potenciálně mohly přímo či zprostředkovaně ovlivnit tuzemské subjekty.

Jednání kolegií probíhají zpravidla formou osobních jednání, která jsou organizována obvykle dvakrát do roka. V mezidobí bývají organizovány konferenční telefonáty ke konkrétním aktuálně řešeným problémům, ať už v souvislosti s ekonomicko-politickým děním nebo ve vztahu k jednotlivým dílčím aktivitám kolegií za účelem zajištění jejich hladkého fungování či řešení problémů v jejich rané fázi.

Dohled usiluje o to, aby spolupráce v rámci kolegií byla **co nejsoustavnější a nejflexibilnější**, a současně optimálně intenzivní, aby bylo zajištěno jejich dobré fungování. Dohled se těchto jednání pravidelně účastní a snaží se aktivně prosazovat zájmy ČNB a posilovat tak stabilitu českého bankovního sektoru a jednotlivých institucí. Mimo výše zmiňovaná jednání dochází v rámci kolegií ke sdílení informací prostřednictvím nastavené pravidelné výměny informací (různé pro různá kolegia) či ad-hoc informací např. ohledně závěrů z provedených kontrol.

Úkoly, které mají být v průběhu roku v kolegiích splněny, jsou dány jednak platnou evropskou legislativou a jednak vychází z akčního plánu pro kolegia, který je každoročně zpracováván na úrovni EBA a odsouhlasován členy Rady orgánů dohledu EBA.

Jednotlivá kolegia rovněž pro každý následující rok plánují harmonogram svých činností a snaží se koordinovat dílčí činnosti zúčastněných orgánů dohledu, např. v souvislosti s plánem kontrol na místě či některých aktivit na dálku.

Jedním z hlavních úkolů kolegií je zabezpečení a koordinace procesu JRAD, jehož výstupem je přijetí:

- společného rozhodnutí o kapitálu,
- společného rozhodnutí o likviditě (od roku 2014),
- společného rozhodnutí o skupinových ozdravných plánech (od roku 2015).

Jako podklad pro přijímání společných rozhodnutí slouží společné hodnocení rizik na úrovni skupiny i jednotlivých subjektů (SREP).

Na základě zpracované analýzy SREP předkládá dohled ČNB kolegiu orgánů dohledu návrh požadavku na minimální kapitálovou přiměřenost a likviditu ve vztahu k tuzemské dceřiné společnosti. V rámci následných jednání kolegií se dohled snaží aktivně prosazovat do společných

rozhodnutí minimální požadavky na úroveň kapitálu a likvidity v souladu s výsledky posouzení rizikových profilů daných institucí. Dohled v rámci vyjednávání klade důraz nejen na absolutní výši kapitálových požadavků, ale rovněž na kvalitu kapitálu, který po bankách požaduje. Dohled v rámci procesu JRAD pohlíží na dohlížené instituce optikou principu „going concern“, proto kapitálové požadavky vznášejí ve formě Tier 1 kapitálu.

Přijatá společná rozhodnutí jsou následně komunikována jednotlivým finančním institucím a stávají se pro ně závaznými.

Od roku 2015 je součástí odpovědnosti kolegií orgánů dohledu rovněž posouzení a vyhodnocení ozdravného plánu na skupinové úrovni. Následně je kolegiem přijímáno společné rozhodnutí ve věci:

- výsledku vyhodnocení skupinového ozdravného plánu,
- rozhodnutí o tom, zda bude u členů skupiny požadován individuální ozdravný plán,
- aplikace opatření k odstranění nedostatků ozdravných plánů (či jejich proveditelnosti).

Dohled usiluje o to, aby individuální **ozdravné plány** systémově významných institucí byly součástí skupinových ozdravných plánů. Dohled se u všech institucí zaměřuje na kvalitu ozdravných plánů, vyhodnocuje, zda vycházejí z obchodního modelu a rizikového profilu instituce, zda adekvátně definují kritické funkce a klíčové obchodní linie, zda obsahují přiměřené indikátory a scénáře a zda opatření uvedená v ozdravném plánu jsou realizovatelná. V rámci přípravy návrhu postupů kolegia pro krizové plánování¹⁷, které jsou zpracovávány konsolidujícím (domovským) orgánem dohledu, bude dohled v rámci připomínkování prosazovat, aby zde formulované postupy a procesy řešení krizových situací nepředstavovaly potenciální hrozbu pro tuzemské banky (či aby byl vytvořen dostatečný rámec k omezení těchto hrozeb), a aby zde specifikované informační požadavky poskytovaly dostatečný rozsah informací pro řízení krizového procesu ze strany kolegia.

BRRD požaduje, aby všichni členové kolegia byli ze strany konsolidujícího regulátora řádně informováni o hlavních podmínkách pro schválení plánů vnitroskupinové finanční podpory¹⁸, které budou přijímány obdobným procesem jako společné rozhodnutí. Základem postoje ČNB ve vztahu k poskytování vnitroskupinové finanční podpory je snaha o to, aby jak v předemných technických standardech a obecných pokynech EBA, tak v budoucí praxi byla kompetentním autoritám dána možnost prověřit, zdali pomoc poskytující dohlížený subjekt při schvalovacím procesu dané transakce postupoval **v souladu se standardními obezřetnostními pravidly**.

Posuzování interních modelů

Regulace bank a pojišťoven, konkrétně CRD IV / CRR a Solventnost II, umožňuje bankám a pojišťovnám svou potřebu kapitálu (kapitálový požadavek) určit pomocí pokročilých kvantitativních

¹⁷ The college framework for emergency planning and defining the scope of information requirements in preparation for emergency situations.

¹⁸ Příslušné obecné pokyny a regulační technické standardy EBA již prošly veřejnou konzultací a skupina pro krizové řízení EBA bude projednávat z konzultace vzešlé závěry. Paralelně probíhá komunikace dohledů ze zemí střední a východní Evropy, inspirovaná ze strany ČNB.

metod. Výhodou tohoto přístupu je odvození kapitálového požadavku od rizikového profilu, resp. vykonávaných činností.

Úkolem dohledu ČNB u každého interního modelu nebo ratingového systému je především posoudit, zda vlastní model dostatečně **spolehlivě a obezřetně zachycuje podstupované riziko** (tj. rozložení příslušných expozic do homogenních skupin a modelování, resp. odhadování rizikových parametrů v těchto skupinách), zda je řádně **implementován do řídicích a kontrolních procesů** v bance nebo pojišťovně a zda všechny zúčastněné útvary v bance nebo pojišťovně až po úroveň představenstva mají adekvátní znalost fungování modelu (use test a corporate governance), zda je nastaveno **dostatečné kontrolní prostředí a řízení modelu** (model governance) a zda je model **pravidelně nezávisle vyhodnocován** (interní validace a audit).

Na základě žádosti skupinového orgánu dohledu je **ČNB v pevně dané časové lhůtě povinna posoudit vhodnost metodologie**, dat a kalibrace na lokální podmínky českého subjektu a dostatečnost implementace modelu do lokálního řídicího a kontrolního systému instituce a podílet se na společném rozhodnutí kolegia (Joint Decision) o použití interního modelu.

Cílem dohledu ČNB je nepostupovat při validacích modelů formalisticky a kontrolovat pouze metodiku a matematické/statistické předpoklady modelu. Dohled klade důraz na **praktické používání modelu** při každodenním řízení banky (tj. na use test) – tj. aby nebyl model používán jen pro výpočet kapitálových požadavků, ale i např. pro tvorbu opravných položek, oceňování, schvalovací rozhodnutí apod. To znamená, že součástí validace interního modelu je nejen posuzování předložených dokumentů tzv. od stolu, ale také práce na místě u dané finanční instituce, která má některé aspekty kontroly.

Jedná-li se o skupinový interní model, validace probíhají v rámci kolegií, a proto je nutné aktivní působení dohledu v jejich diskusích. V případě, že model zcela nenaplnuje všechny požadavky, jsou stanoveny dodatečné podmínky pro schválení interního modelu. Rovněž tyto dodatečné podmínky je třeba aktivní spoluprací prosadit v rámci kolegií a dosáhnout jejich začlenění do společného rozhodnutí kolegia. Splnění těchto podmínek má obvykle zásadní dopad na stanovení celkových kapitálových požadavků dané banky.

V oblasti **pojišťovnictví** je proces posuzování skupinových interních modelů (podobně jako v případě bank) organizován skupinovými orgány dohledu. Při posuzování interních modelů se dohled zaměřuje na **ověření vhodnosti zvolených metod a přístupů** pro výpočet solventnostního kapitálového požadavku. Je posuzována adekvátnost skupinového interního modelu vzhledem k rizikovému profilu pojišťovny a dostatečné pokrytí lokálních specifik.

Dohled se zabývá vyhodnocením adekvátnosti stanovení předpokladů, parametrizace modelu a výpočtů prováděných na lokální úrovni. Mezi **hlavní posuzované oblasti** patří: datová kvalita, kalibrace, statistická kvalita, nastavení předpokladů a expertní úsudek validace, externí modely (katastrofické modely pro povodně v České republice), dokumentace, nejlepší odhad technických rezerv, test užití, přidělování zisků a ztrát a vnitřní kontrolní systém ve vztahu k internímu modelu. Posuzování probíhá formou prezentací metodologie, lokální implementace, předpokladů a výsledků výpočtu za aktivní kritické diskuse a vyhodnocením poskytnuté dokumentace. Výsledkem každého jednání kolegia je oficiální shrnutí vyhodnocení obsahující všechna zjištění k posuzované oblasti.

Možnosti postupu dohledu ČNB v případě nesoučinnosti zahraničního orgánu dohledu při poskytování spolupráce při výkonu dohledu

Spolupráce ČNB s orgánem dohledu **jiného členského státu EU** může zahrnovat zejména:

- žádost o poskytnutí informací pro dohledové účely, příp. provedení kontroly na místě nebo asistence u jejího provedení u subjektu podléhajícího (domovskému) dohledu ČNB ve vztahu k aktivitám na území hostitelského orgánu,
- žádost o poskytnutí informací pro dohledové účely o jiném subjektu podléhajícím dohledu zahraničního orgánu,
- žádost o asistenci pro účely řízení vedeného ČNB s dohlíženým subjektem ve věci uložení opatření k nápravě ve vztahu k aktivitám na území hostitelského členského státu,
- žádost o ověření plnění nápravných opatření uložených ČNB ve vztahu k aktivitám na území hostitelského státu,
- jinou žádost o informace (např. ve vztahu k povolovacím řízením),
- žádost o poskytnutí informací pro dohledové účely, příp. provedení kontroly na místě ze strany domovského orgánu dohledu nebo asistence u jejího provedení u subjektu podléhajícího dohledu ČNB coby hostitelského orgánu dohledu ve vztahu k aktivitám na území hostitelského státu,
- žádost ČNB coby hostitelského orgánu dohledu o zjednání nápravy nebo uložení sankce ze strany domovského orgánu dohledu,
- žádost o ověření plnění nápravných opatření uložených hostitelským orgánem dohledu ve vztahu k aktivitám na území České republiky.

Režim spolupráce domovského a hostitelského orgánu dohledu je upraven přímo příslušnou evropskou sektorovou legislativou a podpůrně pak bilaterálními či multilaterálními dohodami o spolupráci (na úrovni ESMA, IOSCO, skupinové dohody o spolupráci při dohledu přeshraničních bankovních skupin).¹⁹

Základním dohledovým nástrojem u ČNB je **primárně žádost o spolupráci s odkazem na příslušné evropské předpisy** (transponované do sektorových úprav), které vyžadují od domovských, ale i hostitelských orgánů dohledu poskytnutí součinnosti pro účely výkonu dohledu, zejména co se týče poskytování informací a odstraňování nedostatků.

Pokud věc nesnese odkladu nebo zahraniční orgán dohledu nespolupracuje dostatečně (neposkytne informace vůbec nebo je poskytne v neúplné podobě, opakovaně nereaguje včas, resp. nezajistí odpovídající zjednání nápravy), případně se nejeví vyřízení žádosti o spolupráci v dohledném časovém horizontu možné ani s využitím méně formálních cest (intenzivní telefonická, e-mailová komunikace, návštěva zahraničního dohledu – postupně na všech úrovních řízení), je ČNB

¹⁹ Specifické zacházení se týká významných poboček bank a obchodníků s cennými papíry a patří k němu ingerence do plánu na obnovení likvidity a pravomoci ČNB v kolegiích orgánů dohledu.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

oprávněna **zasáhnout přímo** dle kompetencí uvedených v evropských předpisech transponovaných do sektorových úprav (zákon o bankách, zákon o pojišťovnictví, zákon o investičních společnostech a fondech, zákon o podnikání na kapitálovém trhu), přičemž se zpravidla jedná o možnost **příмого uložení opatření k nápravě či sankce včetně možnosti uložit pokutu vůči dohlíženému subjektu**.

Pokud jde o samotný nespolupracující orgán dohledu, může být rovněž vyvolána buď **mediační procedura** před příslušnou evropskou autoritou (EBA, ESMA a EIOPA)²⁰, nebo procedura zabývající se **porušením unijního práva**. Dohled postupuje tímto způsobem až v případě vyčerpání ostatních výše uvedených možností, spočívajících zejména v intenzivní komunikaci směřované na příslušný orgán dohledu. V případě nereagování či liknavých reakcí zahrne dohled do této komunikace i příslušnou evropskou agenturu. V případě zvláště vyostřené situace zástupce dohledu předloží problém na prezenčním jednání příslušné evropské agentury. **Teprve když selžou tyto aktivity, požádá dohled bankovní radu o schválení záměru vyvolat mediační proceduru nebo proceduru zabývající se porušením unijního práva.**

Po schválení záměru bankovní radou bude podán podnět k zahájení příslušné procedury u vybrané ESA s odůvodněním nesouhlasu s postupem jiného orgánu ve smyslu příslušných evropských právních předpisů. ESA se pak stává prostředníkem pro dosažení dohody mezi orgány dohledu. Rozhodující úlohu v tomto procesu hraje předseda ESA, který může přizvat k řešení členy mediačního panelu. Pro účely vedení dané procedury stanoví lhůtu zohledňující složitost daného případu. V případě, že není dosaženo shody, může ESA vydat závazné rozhodnutí, kterým může po dohledovém orgánu požadovat určité kroky či zdržení se určitých aktivit, to vše za účelem zajištění souladu s unijními právními předpisy.

V případě procedury zabývající se porušením unijního práva rozhoduje o jejím zahájení Rada orgánů dohledu příslušné ESA. Samotná procedura může znamenat projednávání případu jak na úrovni Rady orgánů dohledu, tak na úrovni expertních stálých výborů a mediačního panelu s existencí reputačních rizik pro dohledový orgán, kterého se týká. Po jejím ukončení, pokud je porušení unijního práva shledáno, vysloví nejdříve příslušná ESA doporučení ve vztahu k orgánu dohledu, který unijní legislativu porušil. Pokud tento v dané lhůtě nereaguje, nastupuje možnost pro EK vydat stanovisko požadující po příslušném orgánu dohledu přijetí opatření, která uvedou činnost do souladu s unijním právem. Pokud tak orgán dohledu nadále nečiní, může EK v případě přímo účinných unijních předpisů vydat i závazné rozhodnutí EK, které je však určené nikoli orgánu dohledu, ale dotčenému subjektu. Subjekty a dohledové orgány, které nerespektovaly stanoviska resp. rozhodnutí EK, jsou následně uvedeny ve výroční zprávě ESA.

Spolupráce ČNB s orgánem dohledu státu **mimo EU** může zahrnovat zejména

- žádost o poskytnutí informací pro dohledové účely, příp. provedení kontroly na místě nebo asistence u jejího provedení u subjektu podléhajícího dohledu ČNB ve vztahu k aktivitám na území třetího státu,
- žádost o poskytnutí informací pro dohledové účely o jiném subjektu podléhajícím dohledu zahraničního orgánu ve třetím státě,

²⁰ Srov. čl. 19 nařízení 1095/2010 (ESMA), nařízení 1093/2010 (EBA) a 1094/2010 (EIOPA).

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

- žádost o asistenci pro účely řízení vedeného ČNB s dohlíženým subjektem ve věci uložení sankce ve vztahu k aktivitám na území třetího státu,
- žádost o ověření plnění nápravných opatření uložených ČNB ve vztahu k aktivitám na území třetího státu,
- jiná žádost o informace (např. ve vztahu k povolovacím řízením),
- žádost o poskytnutí informací pro dohledové účely příp. provedení kontroly na místě ze strany orgánu dohledu třetího státu nebo asistence u jejího provedení u subjektu podléhajícího dohledu třetího státu ve vztahu k aktivitám na území ČR,
- žádost ČNB o zjednání nápravy nebo uložení sankce ze strany orgánu dohledu třetího státu ve vztahu k jím dohlíženému subjektu.

V případě subjektů se sídlem ve státě mimo EU se příslušné subjekty řídí povinnostmi podle platných tuzemských právních předpisů a ČNB může ukládat sankce podle příslušných sektorových zákonů. **Možnost působení subjektů se sídlem mimo EU na tuzemském trhu může být podmíněna existencí dohod o spolupráci mezi ČNB a orgánem dohledu třetí země.** Uzavřené bilaterální či multilaterální dohody o spolupráci (IOSCO) se týkají především výměny informací a dále ukládání a vymáhání nápravných opatření a sankcí, eventuálně spolupráce při provádění kontrol na místě. Zpravidla však platí, že dvou či vícestranná dohoda je založena na dobrovolnosti a nemůže nahrazovat národní legislativu či s ní být dokonce v rozporu (v případě dohod o spolupráci se nejedná o mezinárodní smlouvy podléhající ratifikaci Parlamentu České republiky). To determinuje vynutitelnost příslušných dohod.

Nespolupráce a nesoučinnost orgánu dohledu třetího státu může být ze strany ČNB vyhodnocena jako neplnění závazků z dohod o spolupráci, avšak, jak často uvádějí samotné dohody, automaticky nemusí zakládat porušení právních předpisů (jako je tomu v rámci (ne)spolupráce mezi členskými státy EU). Při absenci závazných a vynutitelných pravidel pro řešení případů nedostatečné součinnosti je tak ČNB vždy odkázána na vůli druhé smluvní strany (zahraničního orgánu dohledu). Neplnění závazků z dohod s orgány dohledu třetích států může maximálně vyústit ve vypovězení dohody či nucené ukončení pozice signatáře dohody (IOSCO MMoU) s možnými dopady na podnikání účastníků trhu v relevantním státě, pokud je takové podnikání podmíněno existencí dohody o spolupráci. Zprostředkovaný tlak na dodržování závazků z dohod je tak do určité míry vytvářen reputačním riziky příslušného orgánu dohledu třetího státu. O vypovězení příslušné dohody či vyžadování ukončení pozice signatáře dohody by v konkrétním případě rozhodovala bankovní rada.

POLITIKA DOHLEDU

VÝCHODISKA POLITIKY DOHLEDU

Cílem této kapitoly je stanovit politiku dohledu vůči jednotlivým dohlíženým sektorům. Politikou se přitom rozumí nastavení přístupu k výkonu dohledu na dálku a na místě, zahrnujícího analytické a hodnotící činnosti a způsob uplatňování závěrů těchto činností vůči dohlíženým subjektům, se záměrem omezení vzniku, respektive řízení dopadu, rizik vůči cílům ČNB v oblasti dohledu. Základními principy politiky dohledu jsou optimální účinnost působení dohledu a jeho nákladová efektivnost. Politika dohledu je dále založená na rizikově orientovaném přístupu.

Politika dohledu je v případě jednotlivých sektorů determinována:

- mírou rizikovosti a systémové významnosti sektoru (a typy rizik),
- kulturou a sofistikovaností prostředí daného sektoru,
- pojetím a robustností regulace daného sektoru a spektra využitelných dohledových nástrojů.

Dohled soustředí svou pozornost zejména na sektory a instituce, které jsou systémově významné nebo mají potenciál systémové významnosti vzhledem k rozsahu dopadu jejich selhání (materializace příslušných rizik) na cíle ČNB. Dohled podle rizikovosti vychází ze systému hodnocení rizik RAS. Znamená to, že **rozhodující část zdrojů věnuje oblastem a institucím, které jsou systémově nejvýznamnější nebo nejrizikovější.**

Přestože systém rizikového hodnocení dává přehlednou a dobře strukturovanou informaci, je potřeba ji zasadit do kontextu znalostí dohledu o rámcovém vývoji jednotlivých sektorů, vycházejícího i ze vstupů kvalitativní povahy, které nelze hodnocením postihnout, a o vývoji a stavu regulatorního prostředí, ale také do kontextu významných zjištění či pochybností ve vztahu ke konkrétním dohlíženým subjektům.

Účinnost kroků dohledu je do značné míry podmíněna kulturou prostředí daného sektoru. Aby byla zpětná vazba opatření dohledu v daném prostředí adekvátní, je třeba volit optimální nástroj z nabídky vymezené regulací.

V případě sektorů, u nichž je regulace tvořena sadou pevně daných pravidel se značným důrazem na předem definovaný způsob jejich naplnění (tzv. rule-based approach), hrozí v případě nesplnění požadavku diskvalifikace z působení na finančním trhu, respektive sankční postihy. S růstem kultury daného sektoru se obvykle mění i pojetí regulace, která nepopisuje pouze nutná administrativní opatření, ale především smysl a cíl svých požadavků a častěji používá pro jejich definování principů (tzv. principle-based approach). Předpokládá tak i kontinuální dialog mezi dohledem a dohlíženými institucemi²¹ a volbu sofistikovanějších dohledových postupů včetně náročnější a strukturované vzájemné komunikace. Při ztrátě tohoto kontaktu rapidně klesá její účinnost a hrozí ztráta rovných

²¹ Výjimku tvoří případy nekalého jednání a zvláště závažných, rozsáhlých porušení povinností uložených právními předpisy, kde nelze rozumně očekávat, že by taková komunikace přispěla k naplňování cílů ČNB.

podmínek (level playing field). Dohledové přístupy anticipují, že opatření přijímaná dohláženými institucemi v návaznosti na platnou regulaci nejsou pouze administrativním doplňkem jejich činnosti, ale celkově ovlivňují způsob jednání (podnikání) dohláženého subjektu ve všech oblastech jeho působení. Toto pojetí je typické pro požadavky pravidel obezřetnosti. Administrativní charakter mají leckdy požadavky pravidel odborné péče.

PŘÍSTUP K VÝKONU DOHLEDU NAD JEDNOTLIVÝMI SEKTORY

Banky

Bankovní sektor jako celek je **systemově nejvýznamnějším** sektorem finančního trhu. V jeho rámci působí instituce, které jsou dle výsledků analýzy rizikovosti hodnoceny jako mimořádně systemově významné. Jedná se o sektor typicky se vyznačující vysokou kulturou prostředí.

Vzhledem k významu bankovního sektoru pro ekonomiku a podstatnému dopadu selhání bank na hospodaření státu, tedy celkové míře veřejného zájmu, se však jedná o sektor zdaleka nejcitlivější, pokud jde o dopad negativních událostí s ním souvisejících do reputace ČNB.

Regulatorní pravidla pro banky jsou relativně obsáhlá a sofistikovaná a odpovídají sofistikovanosti činností dohlážených institucí. Jsou aplikována na veškeré činnosti bank. Dohled nad jejich plněním vyžaduje vysokou expertizu a příslušnou kapacitu na straně ČNB.

Vlastní výkon **dohledu na dálku** musí být založen na průběžném kontaktu dohlážené instituce s dohledem. Důvodem je jak potřeba podchycovat rizikové jevy v jejich zárodku, tak celkové preventivní působení blízkosti dohledu vnímané dohláženými institucemi. Kontinuální komunikaci vyžaduje i vysoká složitost a strukturovanost jejího předmětu. Dohledová komunikace míří na všechny podstatné části banky, neomezuje se jen na osoby odpovědné za kontakt s regulátorem. To platí pro horizontální i vertikální linii.

V případě bank je to právě každodenní komunikace, která má největší efekt působení dohledu. V případě, že dohled identifikuje významný problém, je potřeba udržet v každé fázi jeho nápravy kontakt s nejvyšším vedením dané instituce.

Činnost dohledu na dálku by se neměla omezovat jen na interpretaci údajů ve výkazech, ale měla by se snažit o celkové pochopení toho, jak daná banka funguje. Jednotlivé jevy by měla být schopna spojit s konkrétními osobami a jejich motivacemi. Prospektivní charakter dohledu by se měl opírat nejen o znalost finančních ukazatelů, ale o celkovou znalost prostředí banky a jejich hlavních procesů.

S postupem času hraje i v případě bank stále významnější roli i dohled odborné péče, resp. ochrany spotřebitele, které mohou mít rovněž dopad do požadavků na kapitál. Dohled a kontrola v oblasti odborné péče u bank se realizuje zejména v oblasti poskytování investičních služeb, provádění platebního styku a provádění směnárenské činnosti s akcentem na dodržování pravidel jednání s klienty a dále v oblasti depozitáře penzijních a investičních společností a samosprávných investičních fondů. Depozitář představuje nezastupitelný kontrolní prvek v oblasti fondového investování a penzí, přičemž zejména sektor penzí, jehož úkolem je zajistit splnění závazků

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

v dlouhodobém horizontu vůči značné části populace v postproduktivním věku, je citlivý na případná selhání a může tak být zdrojem reputačních rizik pro ČNB.

Základem rizikově orientovaného výkonu dohledu nad bankami je ucelený **proces přezkumu a vyhodnocení** (SREP), který představuje komplexní vyhodnocení rizikovosti a životaschopnosti (viability) bank. SREP je konzistentní napříč sektorem, transparentní, založený na jasně definovaných postupech hodnocení a kvantifikace. Kvantitativní i kvalitativní opatření vůči institucím přijatá na základě vyhodnocení jsou vždy odůvodněna. Výstupy jsou využívány jako základ pro řízení následných dohledových aktivit a plánování dohledových zdrojů. SREP je průběžný proces se souhrnným výstupem připravovaným jednou ročně. V případě potřeby je vyhodnocení provedeno i mimo pravidelný cyklus (např. v návaznosti na významná zjištění získaná kontrolou na místě nebo v případě významných změn v rizikovém profilu). Dohled vede v rámci SREP průběžně s bankami dialog a rovněž bankám komunikuje výstupy SREP a v návaznosti na stanovená opatření vůči instituci požaduje přijetí nápravy. V rámci procesu je aplikován princip proporcionality, a to pokud jde o rozsah, četnost a intenzitu hodnocení, volbu použitých metod, rozsah dialogu s bankami i kvalitu plnění regulatorních požadavků.

SREP pokrývá následující oblasti:

- monitoring klíčových indikátorů,
- posouzení obchodního modelu,
- hodnocení řídicího a kontrolního systému a interních kontrol v dané instituci,
- hodnocení rizik ve vztahu ke kapitálu,
- hodnocení likviditních rizik,
- vyhodnocení dostatečnosti vlastních zdrojů instituce,
- vyhodnocení adekvátnosti zdrojů likvidity.

SREP je založen na vyhodnocování informací získaných v rámci výkonu na dálku i na místě. Proces využívá klíčové indikátory sestavené nad pravidelně vykazovanými informacemi, zprávy ICAAP a ILAAP včetně zátěžových testů provedených bankami, informace získané kontrolou na místě, informace získané v průběhu informačních návštěv, tematická šetření a srovnávací analýzy, dohledové zátěžové testy a výstupy vlastních analytických metod včetně kvantitativních postupů pro vlastní vyhodnocení kapitálových a likviditních potřeb.

Významným východiskem pro všechny další prvky procesu je porozumění obchodnímu modelu banky a jeho posouzení. Cílem analýzy obchodního modelu je vyhodnocení obchodních a strategických rizik a ověření životaschopnosti stávajícího modelu a udržitelnosti strategie v horizontu plánovacího cyklu. Analýza obchodního modelu je rovněž základem pro identifikování silných a slabých míst.

Hlavním cílem hodnocení řídicího a kontrolního systému je ověření, zda jeho nastavení odpovídá rizikovému profilu, obchodnímu modelu, velikosti a komplexnosti banky. Významným prvkem je vyhodnocování přiměřenosti a kvality procesu ICAAP a ILAAP banky. Dohled proto vyhodnocuje, zda nedostatky v řídicím a kontrolním systému a kvalitě procesu ICAAP a ILAAP nemají významný vliv na životaschopnost banky.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

Při posuzování rizikového profilu instituce jsou posuzována jak rizika Pilíře I, tak další významná rizika pro současný nebo budoucí obchodní model banky. V rámci vyhodnocení jednotlivých rizik se vychází z inherentního rizika (rizikové expozice), které se upravuje o dopady nedostatků v řídicím a kontrolním systému. Výsledek hodnocení rizik pak shrnuje hlavní rizikové faktory a slouží jako podklad pro stanovení kapitálových požadavků.

Dohled v procesu SREP hodnotí, zda kapitál, který má banka k dispozici, spolehlivě pokrývá rizika, kterým je nebo může být banka vystavena. Dohled při tom určuje a nastavuje výši a složení dodatečného kapitálového požadavku, kterým musí banka disponovat k pokrytí rizika neočekávaných ztrát, rizika očekávaných ztrát nepokrytých opravnými položkami, rizika nedostatků v interních modelech a rizika vycházejícího z nedostatků řídicího a kontrolního systému. K tomu dohled vytváří a uplatňuje vlastní dohledové benchmarkové výpočty pro jednotlivá rizika.

V procesu SREP jsou hodnocena rizika pro likviditu a financování, a to inherentní riziko likvidity a financování a řízení těchto rizik. Dohled hodnotí, zda zdroje likvidity banky zajišťují přiměřené krytí rizik pro likviditu a financování a v případě potřeby určuje specifická kvantitativní nebo kvalitativní opatření v oblasti likvidity.

Celkové hodnocení (skóre) SREP je syntézou výstupů při hodnocení jednotlivých komponent. Na základě jeho výsledků dohled vyhodnocuje životaschopnost banky vzhledem k rizikům, kterým banka je nebo může být vystavena. Při definování dodatečných kapitálových požadavků a dalších opatření dohled zohledňuje významnost zjištěných nedostatků, korelaci zjištěných rizik, případnou duplicitu opatření pro řešení nedostatků, optimální úroveň a dobu platnosti jednotlivých opatření.

Dohled nad rámcem požadavků SREP, které banky musí dodržovat za všech okolností, plánuje v souladu s obecnými pokyny EBA stanovovat tzv. kapitálové doporučení k pokrytí potenciálního nedostatku kapitálu identifikovaného zátěžovým testováním, jestliže k pokrytí dopadu nestačí využití bezpečnostní a případně i proticyklické rezervy. Dohled pak bude posuzovat přiměřenost a důvěryhodnost opatření v kapitálovém plánu a zda je banka schopna splnit kapitálové požadavky včetně kombinované rezervy v dostatečném časovém horizontu.

Rozsáhlejší šetření nemusí být vždy prováděna kontrolou na místě, ale mohou být zajištěna nástroji dohledu na dálku – ať už jsou jejich výstupy využity pro další činnost dohledu nebo pro vedení sankčního řízení. Obecně však platí, že nehlubší znalost skutečného fungování dohlížené instituce a vyhodnocení účinnosti a efektivnosti řídicího a kontrolního systému včetně systému řízení rizik může zajistit jen kontrola na místě.

Z toho důvodu je potřeba zajistit jejich optimální frekvenci a zaměření. Při kontrolách jde primárně o pochopení systému, nikoli o „odkontrolování“ vybraných položek. Je třeba pochopit, jak věci obvykle fungují a nevěnovat přílišnou pozornost jednotlivostem. Pokud se však nejedná o výjimky ve standardních postupech, které by naopak měly dohled zajímat vždy (týká se samozřejmě oblastí, které jsou předmětem dohledu), neboť vysoká četnost výjimek snižuje kvalitu kontrolního prostředí a může tak v příslušné bance generovat vyšší riziko. V případě bank je významný preventivní účinek kontrol ve smyslu předcházení chybám, které může vytvářet špatně nastavený systém.

Kontroly se opírají o propracovanou metodickou základnu vymezující dohledové benchmarky. Ty jsou bankou vnímány již při pohovorech konkrétních zaměstnanců. Dále jsou uplatňovány při prezentacích kontrolních zjištění a nakonec v jejich shrnutí v kontrolním protokolu.

V bankovním sektoru považuje dohled za optimální průměrnou frekvenci své dohledové přítomnosti na místě **4 roky**, nejvýše pak 5 let. Období 4 let je (při zohlednění všech časových a procesních parametrů kontrolní činnosti a případně i rozhodování ve správním řízení v českých podmínkách) zhruba optimální doba, po kterou lze efektivně uzavřít kontrolní cyklus v jedné instituci – od provedení kontroly včetně vyřízení případných námitek přes uložení nápravy (ať již ze strany dohledu, anebo v krajních případech formou správního řízení) až po sledování plnění harmonogramu nápravných opatření a především pak další následnou kontrolu na místě, která ověří plnění všech opatření a popíše aktuální stav fungování každé banky.

Obecně dohled považuje za nejkratší možný cyklus kontroly bank **3 roky** (dané jak časovou náročností kontroly, tak přiměřeným časem, aby banka mohla realizovat všechna nápravná opatření). Tato frekvence se proto aplikuje v segmentu **velkých bank**, což odráží jejich naprosto zásadní systémový význam na českém finančním trhu. V ostatních bankovních segmentech dohled usiluje o udržení průměrné frekvence kontrolní činnosti v rozmezí 4–5 let.

Kontroly jsou doplňovány audity vnitřního kontrolního systému. Od auditu dohled upustí v případě, že je v daném roce plánována kontrola na místě, respektive dohled disponuje poznatkami, které mu poskytují srovnatelnou míru ujištění. Dohled využívá možnosti komunikovat auditorovi svůj záměr ohledně zaměření auditu.

V případě potřeby **zajistit nápravu** zjištěných nedostatků dohled obvykle u bank vystačí se svými nástroji. Výhodou je udržení kontaktu s bankou v celé fázi procesu nápravy a možnost sledovat tuto nápravu v celkovém kontextu fungování dané instituce. Do procesu nápravy je v případě vybraných, zvláště významných zjištění potřeba vtáhnout nejvyšší vedení banky. Platí však, že tento postup by neměl být nadužíván, aby se nesnížila jeho účinnost. Významné nedostatky by se měly dále odrazit v požadavcích druhého pilíře na kapitál a současně i v rizikovém hodnocení příslušné instituce.

Dohled navrhuje sankční postup zejména v případě nižší důvěry v nápravu zjištěných nedostatků nebo v případě nutnosti zvláště zdůraznit závažnost nesprávného jednání. Četnost těchto návrhů je v praxi nízká. Většinou se omezují na stvrzení opatření k nápravě administrativními rozhodnutími, někdy doprovázeným požadavkem na kapitál. Ve výjimečných případech může být správní řízení zaměřeno na postižení konkrétních osob. Návrhy na uložení pokut jsou obvykle zejména v oblasti odborné péče, resp. ochrany spotřebitele.

Pokud jde o zaměření **působnosti dohledu bank**, bude **v nejbližší době** věnována pozornost implementaci nové evropské kapitálové regulace CRD IV / CRR, a to jak při vlastních kontrolách na místě a při posuzování interních modelů, resp. při zahrnování nových rizikových faktorů, tak v oblasti metodiky a intenzivní spolupráce s ostatními klíčovými zahraničními dohledy a ECB v rámci kolegií a na platformách EBA.

Hlavní pozornost bude věnována aktuálním nebo významnějším rizikovým oblastem, zejména:

- kreditnímu riziku, především:
 - specializovanému financování (projektovému financování, financování nemovitostí apod.),
 - úvěrovým standardům a jejich poklesu a s tím souvisejícímu očekávanému nárůstu produkce v retailovém financování zajištěném nemovitostním kolaterálem,

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

- riziku informačních systémů a technologií,
- likviditě a jejímu řízení v rámci finančních skupin,
- obezřetnému oceňování aktiv v reálné hodnotě,
- outsourcingovým aktivitám (IS/IT a dalším provozním částem bank).

V rámci výkonu dohledu nad bankami je zvýšená pozornost trvale věnována zejména jejich úvěrovým portfoliím (zvláště kategorizaci pohledávek, dostatečnosti tvorby opravných položek, hodnotě zajištění apod.), či udržení jejich kapitálového vybavení a situaci jejich mateřských skupin včetně monitorování vnitroskupinových transakcí. Pozornost dohledu bude nadále věnována rovněž vývoji hospodaření nových subjektů v bankovním sektoru a subjektů s novým vlastníkem.

Družstevní záložny

Sektor družstevních záložen je z pohledu stability finančního trhu sektorem **systemově nevýznamným**. ČNB mu však v minulosti věnovala zvýšenou pozornost a proaktivně zasahovala vzhledem k jeho potenciálu ohrozit cíle ČNB. Rozhodující podíl na něm má několik málo družstevních záložen.

Obecně se jedná o sektor s **vyšší rizikovostí**, která je determinována zejména zvolenými obchodními modely, ale i celkově nižší úrovní kultury prostředí sektoru.

Finanční situace tohoto sektoru je v čase volatelná. Je proto nezbytné jí věnovat zvýšenou pozornost z důvodů vyšší míry nejistoty ohledně jejího dalšího vývoje.

Regulatorní pravidla pro družstevní záložny jsou relativně obsáhlá a složitá. Dohled proto zvláště v tomto případě akcentuje princip proporcionality jejich aplikace. Vzhledem k přijatým legislativním změnám však bude dohled nad družstevními záložnami vázat zvýšenou pozornost a kapacitu dohledu.

Dohled je i v tomto sektoru založen na **procesu přezkumu a vyhodnocení**. V jeho rámci se snaží o častou komunikaci s družstevními záložnami.²² Aby komunikace byla účinná, je nutné do ní zapojit nejen zaměstnance a nejvyšší vedení družstevních záložen, ale i jejich nejvýznamnější vlastníky.

Činnost **dohledu na dálku** nemůže spoléhat jen na informace z pravidelné vykazovací povinnosti, ale musí být doplněna o mimořádný monitoring, který je přizpůsobován aktuální situaci.

Důležitou úlohu hraje v dohledu družstevních záložen kontrolní činnost, která byla v minulosti v poměru k nižší systémové významnosti sektoru velmi intenzivní. Kontroly si často vzhledem k povaze zjištění vyžadují forenznější přístup. Komunikace benchmarků je strukturovaná podobně jako v případě bank, v tomto případě je však kladen vyšší důraz na edukativní úlohu této komunikace.

²² Jedná se o obecnou zásadu – konkrétní forma a frekvence komunikace je vždy přizpůsobena specifikům konkrétní instituce. Odlišný přístup zasluží případy nekalého jednání a zvláště závažných, rozsáhlých porušení povinností uložených právními předpisy.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

Kontroly jsou, podobně jako v bankách, doplňovány audity řídicího a kontrolního systému. V případě družstevních záložen je tento nástroj omezen legislativou tak, že ho lze využít pouze jednou za 3 roky.

V případě potřeby zajistit **nápravu zjištěných nedostatků** dohled obvykle iniciuje zahájení správního řízení v dané věci. Důvodem je nižší důvěra v motivaci družstevních záložen přijímat opatření k nápravě dobrovolně, v rámci neformálního procesu. Návrh na uložení opatření k nápravě může kromě organizačních opatření obsahovat i opatření k uložení kapitálové přírážky či opatření k odvolání některých osob. Vzhledem ke kultuře sektoru družstevních záložen není tento druh opatření nijak ojedinělý. Obdobně jako v případě bank je ukládání peněžitých pokut málo účinné. V případě závažných nedostatků, které budí pochybnosti o možnostech družstevní záložny pokračovat v rámci regulací stanovených pravidel v podnikání, je navrhováno odnětí povolení.

V následujícím období bude dohled s ohledem na četnost identifikovaných nedostatků nadále věnovat zvýšenou pozornost zejména oblasti kategorizace úvěrového portfolia, dostatečnosti tvorby opravných položek, financování ekonomicky spatřovaných skupin, dodržování regulačních limitů a původu kapitálu družstevních záložen, využívání outsourcingových služeb aj.

Pojišťovny

Pojišťovací sektor je z perspektivy celého finančního trhu sektorem **systemově významným**. Je specifický dominantním postavením dvou podnikatelských uskupení pojišťoven. Tato dvě podnikatelská uskupení lze považovat za systemově významná, jejich selhání by mělo podstatný dopad na celý pojišťovací sektor.

Jedná se o sektor silně zaměřený na prodej, přičemž jeho tradiční produkty – významné z hlediska jejich stabilizační úlohy v ekonomice v případě rozsáhlých pojistných událostí – jsou typicky nízkomaržové. V tomto prostředí jsou i malí hráči schopni strhnout tržní podmínky mimo hranice obezřetného podnikání. Finanční stabilita jednotlivých pojišťoven pak může být závislá na těchto konkurenčních tlacích, umocněných významem nezávislých pojišťovacích zprostředkovatelů.

Příspěvek ke kultivaci sektoru by mohl nový **regulační rámec** v oblasti obezřetnosti. Z hlediska svojí sofistikovanosti poskytuje pojišťovnám mnoho příležitostí k růstu kvality jejich postupů a vnitřních procesů. Dohled této příležitosti využívá a způsob implementace nové regulace s jednotlivými pojišťovnami kontinuálně diskutuje. Z osvětové činnosti tato aktivita postupně přejde do tvorby benchmarků.

V oblasti odborné péče má vzhledem k jednoduchosti regulačního rámce zvýšenou úlohu aplikační praxe reflektovaná ve zveřejňovaných benchmarkách. Otevírá také prostor pro samoregulaci. Obojí platí až do doby, než stávající regulační rámec bude nahrazen evropskou úpravou.

Stejně jako v případě bank platí, že **dohled na dálku** musí být založen na kontinuálním kontaktu s pojišťovnami. Dohled obezřetnosti čerpá většinu své současné autority právě z průběžné komunikace se zaměstnanci pojišťoven. Dohled má své protistrany nejčastěji v těch zaměstnancích pojišťoven, kteří mají dobrou znalost technické podstaty pojišťovnictví. S novou regulací v oblasti obezřetnosti bude nutný častější kontakt s nejvyšším vedením pojišťoven na tato odbornější témata. Tento přístup je již dohledem aplikován v praxi v rámci probíhajícího posuzování interních modelů v příslušných pojišťovnách. Důvodem je jak ubezpečení, že rozumí propracovanějším postupům řízení rizik, tak zdůraznění jejich odpovědnosti za správnou implementaci regulačního rámce.

V oblasti obezřetnosti musí dohled stavět na dobré znalosti faktického fungování jednotlivých pojišťoven. Stejně důležité pak jsou pro jeho činnost závěry dohledu odborné péče. V kombinaci těchto vstupů a kvalitní analýzy široké datové základny je dán předpoklad prospektivního jednání dohledu.

Dohled pravidel odborné péče by neměl spoléhat jen na podněty veřejnosti²³, přestože ty nadále budou významným vstupem pro jeho činnost. Jeho přístup by měl být proaktivnější a systematictější. Mezi jeho obvyklé nástroje by měla patřit pravidelná tematická šetření. Při provádění svých analýz by měl být schopen využít expertizy z oblasti řízení rizik. Při tomto přístupu lze ze zkušenosti předpokládat pokles počtu podnětů veřejnosti a upevnění důvěry spotřebitelů v pojistný sektor.

Proaktivní přístup v oblasti **kontrol** pojišťoven je uplatňován vůči významným a rizikovým subjektům. Významnost tohoto sektoru (představovaná především dlouhodobými závazky vůči retailovým klientům) a jeho potenciální rizikovost (vysoká systémová cyklická inklinace k nedostatečnosti pojistného ve spojení s tlakem na ziskovost a tím nedostatečnou tvorbu rezerv) vyžaduje **dostatečnou dohledovou přítomnost u vybraných subjektů**. Proaktivní přístup zaměřený na dosažení trvale se zlepšujícího fungování interních procesů (umocněno nároky, které klade Solventnost II) a na dostatečné realizování všech nápravných opatření po každé kontrole (díky provádění následných kontrol v přiměřené době) implikují opět dostatečně krátký kontrolní cyklus. **Frekvence kontrol** u významných a rizikových subjektů je tak stanovena na **5 let**. U ostatních subjektů (typicky velmi **malé, většinou jednoděvňové pojišťovny**) jsou kontroly prováděny jen na základě **reaktivního přístupu** v případě existence silných negativních signálů.

V nejbližším období se bude v oblasti obezřetnosti dohled nadále soustředit na vyhodnocení adekvátnosti a účinnosti implementace nové regulace Solventnost II. Pozornost bude soustředěna na posuzování interních modelů. Nový regulatorní koncept stejně jako v bankovním sektoru přináší zvýšené nároky na jeho implementaci do dohledových postupů. Stejně jako v bankovním sektoru je v dohledu pojišťoven implementován a prováděn ucelený proces přezkumu dohledem (SRP). Komponenty tohoto procesu jsou obdobně jako v případě SREP, integrální platformu rovněž představuje systém RAS.

Další výzvy jak na straně pojišťoven, tak na straně dohledu budou představovat:

- riziko přetrvávajícího prostředí nízkých úrokových sazeb,
- schopnost generování výnosů k pokrytí garancí v pojistných smlouvách,
- změny v investičních strategiích,
- produktové změny,
- změny v metodologii postačitelnosti technických rezerv,
- kvalita systémů řízení rizik a řízení aktiv a pasiv,
- vyhodnocování schopnosti pojišťoven absorbovat změny rizikových parametrů (zátěžové testy),

²³ Viz samostatná podkapitola dále.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

- postačitelnost výše technických rezerv a sazeb pojistného v povinném ručení,
- monitoring struktury portfolií s ohledem na vývoj finančních trhů,
- dopady nového občanského zákoníku, a to především v oblasti odpovědnostních pojištění a u škod na zdraví, v jejichž důsledku lze očekávat nárůst nákladů na pojistná plnění,
- adekvátnost výpočtu nejlepšího odhadu technických rezerv v životním pojištění, aplikace hranice kontraktu,
- agresivní dividendová politika.

V oblasti odborné péče bude kladen důraz na další rozvoj dohledových benchmarků a úředních sdělení, které ČNB tam, kde se to ukáže jako účelné, publikuje s cílem vytvoření předvídatelného standardu k pojmu odborná péče. Absence podrobnějšího legislativního rámce a nejlepší praxe spolu s často nezákonnou a neetickou činností pojišťovacích zprostředkovatelů představuje pro tento sektor přetrvávající riziko. Potřebné změny do dohledové a kontrolní činnosti by v krátkodobém horizontu mělo přinést nařízení PRIIPs.

V oblasti odborné péče se dohled bude zaměřovat zejména na:

- nastavení řídicího a kontrolního systému v rozsahu kontrolních mechanismů pro řízení a kontrolu kvality distribuční sítě,
- dodržování pravidel při nabídce pojistných produktů,
- implementaci požadavků nařízení PRIIPs a jeho následnou aplikaci.

Penzijní společnosti a fondy penzijních společností

Sektor penzijních společností a jejich fondů je s ohledem na setrvalý růst bilanční sumy v obhospodařovaných fondech a potřebu zajištění splnitelnosti závazků v dlouhodobém horizontu pro značnou část populace v postproduktivním věku **sektorem systémově významným**. Téměř polovinu trhu ovládají dvě penzijní společnosti. Tržní podíly jsou rozděleny dlouhodobě, trh nemá velký potenciál růstu, pokud jde o akvizici nových účastníků. Vzhledem k opatřením daným legislativou je systémový dopad selhání některé z institucí působících v rámci sektoru značně omezen.

Regulace sektoru je poměrně podrobná a přesná v částech, kde kopíruje úpravu investičních společností a fondů, tedy v částech, které se věnují fázi spoření. Výplatní fáze je přitom upravena poměrně jednoduše a volně, což může determinovat vznik reputačních rizik sektoru v návaznosti na potenciál systému selhat v oblasti odborné péče.

Penzijní společnosti jsou soustavně dohlíženy **dohledem na dálku**. Dohled nemá rozsah ani hloubku dohledu úvěrových institucí nebo pojišťoven: konkrétním penzijním společnostem je věnována menší personální kapacita a sledována je sada předdefinovaných ukazatelů. Zvýšená pozornost je určité penzijní společnosti věnována ad hoc v případě významného výkyvu těchto ukazatelů.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

Dohled v sektoru penzijních společností je dlouhodobě primárně zaměřen na plnění kapitálové přiměřenosti penzijních společností, tj. na udržování výše vlastního kapitálu nad výší kapitálových požadavků, a v případě transformovaných fondů na plnění požadavku, aby hodnota majetku vždy pokrývala závazky těchto fondů. Dohled věnuje zvýšenou pozornost kontrole investičních limitů obhospodařovaných důchodových a účastnických fondů, neboť pro většinu důchodových a účastnických fondů koncem roku 2014 skončila dvouletá dočasná výjimka z dodržování investičních limitů. Dohled se bude zaměřovat na účinnost řídicího a kontrolního systému, zejména kvalitu systému řízení rizik a řízení sladění aktiv a pasiv.

V oblasti **kontrol** dohled usiluje o průběžnou kontrolu všech subjektů. Tento přístup zohledňuje citlivost tohoto sektoru na případná selhání a počet účastníků v systému. Průměrná frekvence kontrol je přitom stanovena na **5 let**.

Vzhledem k předchozí intenzivní komunikaci mezi dohledem a penzijními fondy ohledně opatření na posílení kapitálu je vnímání přítomnosti dohledu ze strany penzijních společností poměrně silné a penzijní společnosti si jsou vědomy existence reputačních rizik, která vyplývají z jejich možného selhání v dílčích oblastech. Kultura prostředí sektoru penzijních fondů je relativně vysoká. Z těchto skutečností vyplývá přístup dohledu k **řešení zjištěných nedostatků**. Ve většině případů je proto možné řešit tyto nedostatky nástroji dohledu.

V případě penzijních společností bude prioritou dohledu nadále hodnocení jejich souladu s novou zákonnou úpravou. Hlavním předmětem kontrol je nastavení řídicího kontrolního systému a hodnocení systému řízení rizik, z pohledu odborné péče pak soulad požadavků a potřeb zájemců se sjednaným produktem doplňkového penzijního spoření a přechod účastníků z transformovaného do účastnického fondu.

Investiční společnosti a samosprávné investiční fondy

Sektor investičních společností a samosprávných investičních fondů je sektorem, který v posledních letech zaznamenává stabilní růst. Jedná se o trh poměrně koncentrovaný, kde tři největší investiční společnosti obhospodařují ve fondových portfoliích cca 65 % aktiv. Ve fondech kvalifikovaných investorů dochází k trvalému nárůstu majetku.

Sektor prochází od roku 2011 setrvalým procesem legislativních změn, které přinesly směrnice UCITS 4 a AIFMD implementované současně s dalšími novinkami do nového zákona o investičních společnostech a investičních fondech.

Činnost **dohledu na dálku** se opírá především o údaje z informačních a oznamovacích povinností. Tyto informace jsou využívány zejména pro výkon dohledu nad činností investičních společností a samosprávných investičních fondů. Dalšími vstupy jsou zejména podněty veřejnosti nebo tematická šetření.

Dohled nad subjekty fondového investování je primárně zaměřen na fondy určené veřejnosti, případně na subjekty s významným systémovým dopadem.

V případě fondů kvalifikovaných investorů a individuální správy majetku, kde existuje předpoklad přímé ingerence investorů do realizovaných investic, se dohled zaměřuje především na správnost nastavení řídicího a kontrolního systému správců.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

Kontrolní činnost se soustředí zejména na nastavení řídicího a kontrolního systému u retailových investičních společností a vybraných investičních společností obhospodařující fondy kvalifikovaných investorů s potenciálem systémového dopadu jejich selhání na sektor. Dále se zaměřuje na dodržování pravidel odborné péče při obhospodařování portfolia zejména retailových investičních fondů a poplatkové struktury v kolektivním investování.

V sektoru **investičních společností a samosprávných investičních fondů** je strategie dohledu zaměřena na **proaktivní přístup** ke kontrolám **nejvýznamnějších a nejrizikovějších subjektů**. Ten je aplikován v závislosti na aktuálních výstupech ze systému rizikového hodnocení a dohledových poznatků o daném subjektu. Významnost subjektů (představovaná tržním podílem v oblasti retailového fondového investování) a jejich potenciální rizikovost vyžadují dostatečnou dohledovou přítomnost u vybraných subjektů. Frekvence kontrol je u nejvýznamnějších a nejrizikovějších subjektů stanovena na **5 let**. **U ostatních subjektů se předpokládá reaktivní přístup** k provádění kontrol, reagujících na případnou existenci silných negativních signálů.

Přístup dohledu k jednotlivým subjektům fondového investování je odstupňovaný s důrazem na obchodní modely, kde převažují retailové fondy nebo se kterými je spojeno vyšší systémové riziko.

Obchodníci s cennými papíry

Sektor obchodníků s cennými papíry je tvořen jak subjekty nebankovními, tak bankami (viz výše). Pokud jde o obchodování s domácími tituly na Burze cenných papírů Praha, dva nejvýznamnější obchodníci s cennými papíry mají cca 60% podíl na celkových obchodech. Jedná se přitom o subjekty nebankovní. Dohledu ČNB rovněž podléhá nebankovní obchodník s cennými papíry, který se významným způsobem podílí na celkových objemech obchodů na některých globálně významných organizovaných trzích s komoditními deriváty.

Tržní prostředí sektoru obchodníků s cennými papíry je velmi konkurenční, s velkým tlakem na straně výnosů. V tomto ohledu mohou být někteří obchodníci s cennými papíry motivováni chybějící výnosy kompenzovat jednáním, které není v nejlepším zájmu zákazníků (typicky front running či churning). Rozvoj elektronických obchodních platforem je doprovázen nárůstem obchodování s rizikovými investičními nástroji typu rozdílových kontraktů či „binárních opcí“, které jsou citlivé z hlediska poskytování služeb s odbornou péčí.

Sektor obchodníků s cennými papíry byl od přijetí směrnice MiFID ovlivněn **regulatorními změnami** jen okrajově, především implementací balíčku CRD IV / CRR. Zásadnější změny v legislativní základně lze tak očekávat až s implementací směrnice MiFID 2.

Základem rizikově orientovaného výkonu dohledu nad obchodníky s cennými papíry je ucelený proces přezkumu a vyhodnocení (SREP), který představuje komplexní vyhodnocení jejich rizikovosti. SREP je konzistentní napříč sektorem, transparentní, založený na jasně definovaných postupech hodnocení a kvantifikace. Výstupy jsou využívány jako základ pro řízení následných dohledových aktivit a plánování dohledových zdrojů. SREP je průběžný proces se souhrnným výstupem připravovaným jednou ročně. V případě potřeby je vyhodnocení provedeno i mimo pravidelný cyklus (např. v návaznosti na významná zjištění získaná kontrolou na místě nebo v případě významných změn v rizikovém profilu).

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

Pozornost **dohledu na dálku** se koncentruje do oblasti odborné péče. V případě českých nebankovních obchodníků s cennými papíry, kteří se orientují na zprostředkování obchodů, je v oblasti obezřetnosti rozhodující funkčnost specifického řídicího a kontrolního systému a důslednost oddělení majetku zákazníků od majetku vlastního.

V oblasti odborné péče je klíčovou činností dohledu monitoring transakcí doplněný šetřením na základě podnětů veřejnosti, případně jinými externími podněty, a tematickými šetřeními. Monitoring transakcí vychází z dat získaných z interních i externích zdrojů. Na základě těchto dat probíhá kontinuální analýza transakcí zaměřená na praktiky manipulace trhem jako insider trading a front running, porušení povinností odborné péče vůči zákazníkům – best-execution, churning atd.

Kontroly obchodníků s cennými papíry doplňují šetření na dálku a jsou zaměřeny především na rizikové obchodníky s cennými papíry. Plánované kontroly slouží především k ověření funkčnosti řídicího a kontrolního systému a dodržování pravidel jednání se zákazníky. Kontroly neplánované se typicky zaměřují na prošetření podezřelých transakcí.

V sektoru **obchodníků s cennými papíry** je uplatňován **proaktivní přístup** při kontrolách **významných či rizikových subjektů**. Dohledový cyklus je přitom v tomto případě nastaven na 6 let. **V případě systémově nevýznamných či nerizikových obchodníků s cennými papíry** je uplatňován **reaktivní přístup** opírající se o ad hoc poznatky z dohledové činnosti.

Poskytovatelé spotřebitelských úvěrů

Sektor nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů je ČNB dohlížen od 1. prosince 2016. V jeho rámci působí společnosti, které poskytovaly spotřebitelské úvěry na základě příslušného živnostenského oprávnění. Jedná se v některých případech o společnosti, které jsou hodnoceny jako systémově významné, které na trhu nebankovních poskytovatelů působí dlouhou dobu, mají vytvořené standardizované postupy pro nabídku a poskytování spotřebitelských úvěrů a zpravidla již disponují povolením k činnosti platební instituce.

Sektor nebankovních poskytovatelů spotřebitelských úvěrů čítal před účinností zákona o spotřebitelském úvěru téměř 60 000 živností. Jednalo se o velkou skupinu subjektů, která působila napříč celým spektrem nabídky, a to od společností zabývajících se poskytováním spotřebitelských úvěrů zajištěných nemovitostí, leasingu, klasických spotřebitelských úvěrů až po společnosti poskytující mikropůjčky, které nepodléhaly regulaci v oblasti spotřebitelského úvěru. Kromě osob poskytujících spotřebitelské úvěry spadají do tohoto segmentu také společnosti, které jsou oprávněné k odbornému přezkoušení všech osob, které budou sjednávat a posuzovat spotřebitelský úvěr, tzv. akreditované osoby a společnosti, které poskytují spotřebitelské úvěry bez řádného povolení či registrace.

Činnost **dohledu na dálku** se opírá především o údaje z informačních a oznamovacích (vykazovacích) povinností. Dohled na dálku se dále věnuje šetření podání veřejnosti doručených ČNB, přičemž taková podání jsou nezbytným zdrojem informací pro výkon dohledu, jelikož upozorňují na možné nedostatky v činnosti dohlížených institucí. Zde je výkon dohledu zacílen také na upozornění na osoby, které podnikají bez příslušného oprávnění. Činnost dohledu na dálku spočívá dále v uceleném monitoringu činnosti dohlížených subjektů tak, aby bylo možné odhalit a zachytit možné rizikové jevy a propojit je s jednáním v rámci poskytované služby.

Kontrolní činnost se soustředí zejména na nastavení řídicího a kontrolního systému a na dodržování pravidel jednání se zákazníky. Dohledový cyklus je v případě poskytovatelů spotřebitelských úvěrů nastaven na **5–9 let** s ohledem na jejich významnost a rizikovost. V ostatních případech je uplatňován **reaktivní přístup** opírající se o ad hoc poznatky z dohledové činnosti.

S účinností zákona o spotřebitelském úvěru ke dni 1. 12. 2016 náleží do působnosti ČNB také dohled nad samostatnými zprostředkovateli spotřebitelských úvěrů a jejich vázanými zástupci a zahraničními zprostředkovateli spotřebitelských úvěrů na bydlení.

Zprostředkovatelé pojištění, investic a spotřebitelských úvěrů (distribuce finančních produktů)

Segment distribuce finančních produktů je charakterizován vysokým počtem subjektů, které podléhají dohledu ČNB. Sektor pojišťovacích zprostředkovatelů představuje co do počtu dohlížených subjektů nejpočetnější segment finančního trhu České republiky. V roce 2016 bylo registrováno více než 150 tis. pojišťovacích zprostředkovatelů. V sektoru investičního zprostředkování to bylo více než 7 tis. subjektů, přičemž některé z nich rovněž zprostředkovávaly uzavírání smluv doplňkového penzijního spoření.

Systémová významnost sektoru pojišťovacích zprostředkovatelů spočívá v jeho vlivu na stabilitu pojistného trhu, která vyplývá ze současného stupně závislosti pojišťoven na pojišťovacích zprostředkovatelích. Systémová významnost investičních zprostředkovatelů je nižší – instituce kapitálového trhu nejsou do takové míry závislé na tomto způsobu prodeje. Rozsah činností pojišťovacích a investičních zprostředkovatelů je z pohledu počtu klientů a hodnoty zprostředkovaných smluv velmi rozdílný a volatilní v čase. Fluktuace subjektů v sektoru je vysoká. Obdobný trend se očekává i v případě zprostředkovatelů spotřebitelských úvěrů.

Dohled na dálku je zpravidla reaktivní a opírá se především o údaje z informačních a oznamovacích povinností. Dalšími vstupy jsou zejména podněty veřejnosti nebo tematická šetření.

Kontrolní činnost se soustředí zejména na dodržování pravidel jednání se zákazníky při poskytování služeb a na nastavení a fungování řídicího a kontrolního systému.

Proaktivní přístup v oblasti kontrol je uplatňován u významných či rizikových subjektů, a to s průměrným kontrolním cyklem **4 roky**. V případě **méně významných** či **méně rizikových zprostředkovatelů** je uplatňován **reaktivní přístup**. Kontrolní činnost je v sektorech finančního zprostředkování **doprovázena pravidelnými plošnými šetřeními zaměřenými na nejproblematictější oblasti finančního zprostředkování a šetřením podnětů veřejnosti**. Dohledová a kontrolní činnost bude nadále směřovat zejména k dodržování požadavku odborné péče vzhledem k zákazníkům, respektive zájemcům o pojištění, a zamezení nezákonného chování pojišťovacích a investičních zprostředkovatelů.

V případě pojišťovacích zprostředkovatelů se dohled konkrétně zaměří zejména na:

- jednání s odbornou péčí ve vztahu ke klientům/zákazníkům pojišťovacích zprostředkovatelů (včetně missellingu a switchingu), řádné plnění předsmulvních informačních povinností (včetně zaznamenávání požadavků a potřeb zájemců o pojištění a důvodů doporučení),

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

- oblast opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu v případě činností souvisejících se životním pojištěním,
- řízení a kontroly vlastní distribuční sítě finančních zprostředkovatelů (včetně zjišťování případných nedovolených pyramidových struktur u pojišťovacích zprostředkovatelů).

V sektoru investičních zprostředkovatelů je v poslední době patrné mírné snížení počtu dohlížených subjektů, nicméně rozsah činností jednotlivých investičních zprostředkovatelů zůstává více méně stejný. Navíc mnozí investiční zprostředkovatelé v minulosti byli a jsou oprávněni zprostředkovat smlouvy doplňkového penzijního spoření, čímž se regulovaná a dohlížená činnost jednotlivých investičních zprostředkovatelů rozšířila. Vzhledem ke skutečnosti, že obdobně jako u pojišťovacích zprostředkovatelů jsou i mezi investičními zprostředkovateli velké rozdíly z pohledu objemu poskytovaných služeb, je třeba dohledovou činnost zaměřovat zejména na subjekty velkého a středně velkého významu. Nejzávažnější nezákonné jednání investičních zprostředkovatelů spočívá v missellingu a churningu, což v praxi znamená zaměření kontrol zejména na proces jednání investičního zprostředkovatele se zákazníkem včetně procesu získávání a poskytování informací.

V případě investičních zprostředkovatelů se dohled zaměří zejména na:

- jednání s odbornou péčí ve vztahu k zákazníkům investičního zprostředkovatele (včetně missellingu nebo churningu), řádné plnění předmluvní informační povinnosti (včetně zaznamenávání požadavků a potřeb zákazníků a vyhodnocování vhodnosti nabízených produktů ve vztahu k jejich znalostem a zkušenostem) a
- oblast opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, jelikož s ohledem na účinnosti novely zákona o AML (v souladu s implementací IV. směrnice AML) jsou rovněž investiční zprostředkovatelé povinnými osobami podle tohoto zákona.

V případě zprostředkovatelů spotřebitelských úvěrů se dohled zaměří zejména na:

- jednání s odbornou péčí ve vztahu k zákazníkům těchto zprostředkovatelů, řádné plnění předmluvní informační povinnosti (včetně propagačních sdělení, poskytování rad či doporučení zákazníkům a vyhodnocování jejich úvěruschopnosti) a ověřování náležitostí smluv o spotřebitelském úvěru a smluv o zprostředkování spotřebitelského úvěru,
- systém řízení a kontroly kvality distribuční sítě a
- oblast opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

Platební instituce, vydavatelé elektronických peněz, poskytovatelé platebních služeb a vydavatelé elektronických peněz malého rozsahu

V současné době sektor platebních institucí zahrnuje 190 subjektů (kromě bank a družstevních záložen provádějících platební styk). Celkově se s výjimkou úvěrových institucí jedná o sektor **středně systémově významný**.

Segment platebních institucí je v současné době ovlivňován změnami v evropských předpisech (směrnice PSD 2 a nařízení MIFS). Významnou oblastí rizik je v tomto sektoru prevence legalizace

výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. V této oblasti jsou výborem ESA připravována nová harmonizovaná pravidla, která výrazně ovlivní zejména kontrolu poboček zahraničních platebních institucí.

S ohledem na přijetí zákona o spotřebitelském úvěru se dohled v případě nebankovních poskytovatelů platebních služeb zaměřuje i na plnění povinností vyplývajících příslušným subjektům z tohoto zákona. Někteří nebankovní poskytovatelé platebních služeb podle zákona o spotřebitelském úvěru disponují oprávněním poskytovat spotřebitelské úvěry podle zákona o platebním styku, přičemž se jedná o poskytování úvěrů souvisejících s poskytovanými platebními službami.

Významnou charakteristikou segmentu poskytovatelů platebních služeb je trvalý trend zvyšování počtu dohlížených subjektů, oproti roku 2013 se v současné době jedná o téměř 100% nárůst počtu dohlížených subjektů.

Dohled na dálku vychází zejména z pravidelné vykazovací povinnosti. Platební instituce jsou dohlíženy souhrnně, vyhodnocováno je plnění stanovených ukazatelů, větší pozornost je jednotlivé instituci věnována v případě odchylek od očekávaných hodnot. Dohled rovněž využívá podnětů veřejnosti, respektive externích podnětů (zejména od Finančního arbitra a Finančního analytického útvaru Ministerstva financí ČR).

Kontroly na místě u nebankovních poskytovatelů platebních služeb se v současné době zaměřují primárně na systémově významné subjekty s důrazem na trvale rostoucí skupinu poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu, a to s ohledem na skutečnost, že některé z těchto subjektů s ohledem na jejich rozsah činnosti následně žádají o povolení k činnosti platební instituce. Předmětem kontrol je ověření naplnění systémových předpokladů pro výkon činnosti. Pozornost je věnována plnění požadavků pravidel odborné péče.

V sektoru nebankovních poskytovatelů **platebních služeb** je dohledová praxe založena na **proaktivním přístupu** ke kontrolám **významných** platebních institucí a institucí elektronických peněz z pohledu počtu zákazníků či potenciálních rizik legalizace výnosů z trestné činnosti. Za optimální považuje dohled cyklus 4, resp. 7 let podle jejich významnosti. V případě **poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu a vydavatelů elektronických peněz malého rozsahu** je uplatňován reaktivní přístup k výkonu kontrol.

Směnárníci

Počet směnárníků aktuálně registrovaných u ČNB se pohybuje na úrovni jednoho tisíce osob. Vzhledem k rizikům spojeným s poskytováním směnárenských služeb a častou recidivou směnárníků je sektoru věnována relativně vyšší pozornost, přestože se jinak **nejedná o sektor systémově významný**.

Sektor směnárenské činnosti prošel v roce 2014 změnami v souvislosti se změnou **právní úpravy** poté, co k 1. 11. 2013 vstoupil v účinnost nový zákon o směnárenské činnosti. Dle tohoto zákona se nově zřídil registr směnárníků, spravovaný a provozovaný ČNB.

Přístup k **dohledu na dálku** je reaktivní a soustředí se na šetření v návaznosti na podněty podané veřejností. Údaje z pravidelného reportingu jsou využívány zejména pro zaměření kontrolní činnosti.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

Pokud jde o jejich rozsah, **kontroly** jsou většinou cíleně zaměřeny s důrazem na jejich efektivnost – podobně jako u distributorů finančních produktů. Dohled vymezil v rámci směnárníků systémově významné subjekty, kterým je věnovaná pravidelná pozornost s periodicitou 4 let. Pro ostatní směnárníky platí reaktivní přístup i v oblasti kontrol.

Šetření podání veřejnosti

Pro výkon dohledu nad dodržováním povinností dohlížených subjektů v oblasti odborné péče lze obvykle jen v omezené míře využít údaje z pravidelné informační povinnosti, a proto jsou v některých oblastech, a to zejména u úvěrových a platebních institucí, u směnárníků a v pojišťovnictví podstatným zdrojem informací o přístupu dohlížených subjektů ke klientům stížnosti veřejnosti. Poznatky z šetření prováděných v rámci dohledu na dálku v souvislosti s vyřizováním stížností, podnětů a dotazů veřejnosti jsou využívány nejen k napravení nedostatků v činnosti konkrétního dohlíženého subjektu, kterého se podnět týkal, ale i k identifikaci možných systémových nedostatků v oblasti poskytování služeb na finančním trhu.

Na základě poznatků z prošetřování podání veřejnosti jsou v některých případech prováděna **tematická šetření** zaměřená na šíří výskytu určitého druhu protiprávního jednání v rámci příslušného sektoru. Poznatky z prošetřování podání veřejnosti jsou také využívány pro vytipování konkrétních dohlížených subjektů k zařazení do plánu kontrol na místě i konkrétních oblastí jejich činnosti, kterým by měla být při kontrole na místě věnována pozornost. V případě, že jsou na základě podání veřejnosti indikovány systémové nedostatky v oblasti odborné péče, které se vyskytují u významné části dohlížených subjektů, jsou dohledem vznášeny požadavky na vypracování a uveřejnění výkladu ČNB k obsahu konkrétní povinnosti uložené dohlíženým subjektům platnými právními předpisy, a případně i požadavky na zpřesnění nebo zpřísnění konkrétních ustanovení právních předpisů upravujících podmínky poskytování služeb na finančním trhu.

Standardní **přístup k vyřizování podnětů veřejnosti** v oblasti dohledu spočívá v komplexním prošetření podnětu, které se neomezuje jen na jednání, které považuje za protiprávní sám předkladatel podnětu, ale věnuje pozornost i možným systémovým nedostatkům v činnosti dohlíženého subjektu, které lze na základě příslušného podnětu indikovat. Primárním důvodem, proč ČNB prošetřuje stížnosti klientů na jednání dohlížených subjektů, není zjistit, zda klient utrpěl majetkovou újmu a zda mu byla tato újma způsobena jednáním dohlíženého subjektu, ale naplňovat cíle dohledu nad finančním trhem vykonávaného ČNB.

Aby mohla ČNB kvalifikovaně plnit své veřejnoprávní poslání a správně vyhodnotit, zda jednání, které je předmětem stížnosti, bylo nahodilé, nevyžadující přijetí zvláštních opatření, nebo naopak systémové, vyžadující uložení opatření k nápravě nebo sankce, musí každou stížnost posuzovat v celkovém kontextu jednání příslušného dohlíženého subjektu s příslušným klientem. V případě, že je na základě prvotního posouzení stížnost vyhodnocena jako dostatečně konkrétní a indikující možné porušení zákonných povinností dohlíženého subjektu, je standardním krokem vyžádání relevantních podkladů od dohlíženého subjektu v rozsahu, který je zpravidla širší, než by bylo nezbytné k prošetření samotného předmětu stížnosti.

Kromě kontrol, které přímo souvisejí s předmětem příslušného podání veřejnosti a podezřeními na možná porušení platných právních předpisů, která podání indikuje, je nutné informace získané v souvislosti s prošetřováním podnětu analyzovat i z hlediska všech dalších možných porušení

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

právních předpisů, nad jejichž dodržováním vykonává ČNB dohled, která by bylo možné z nich zjistit, aby nebylo znemožněno jejich pozdější využití v případném správním řízení z důvodu uplynutí prekluzivní lhůty. Důsledkem komplexního vyhodnocování všech informací shromážděných v souvislosti s prošetřováním podnětů veřejnosti je skutečnost, že i v případech, kdy je podnět sám o sobě vyhodnocen jako neoprávněný, mohou být identifikovány nedostatky v činnosti dohlíženého subjektu. Nejtypičtějším takovým nedostatkem je nesplnění zákonem předepsané informační povinnosti dohlíženého subjektu vůči klientovi, které má za následek nepochopení podstaty poskytované služby, a poskytování nevhodné služby (misselling). Na základě podnětů veřejnosti tak mohou být identifikovány i systémové nedostatky v postupu dohlíženého subjektu při aplikaci určitého obecně závazného právního předpisu. Systémové nedostatky v postupu dohlíženého subjektu mohou být často identifikovány také na základě většího počtu stížností na stejný postup dohlíženého subjektu, ačkoli tvrzení jednotlivých stěžovatelů nelze prokázat.

Poznátky z šetření podání veřejnosti jsou pro dohled v řadě případů užitečným zdrojem témat nebo námětů, které je vhodné blíže vysvětlit dohlíženým subjektům ve formě dohledových benchmarků.

V případě zjištění nedostatku systémového charakteru, který má plošný charakter (tj. týká se prakticky všech subjektů příslušného segmentu finančního trhu) s potenciálním negativním dopadem na klienty (např. změna nebo způsob změny smluvních podmínek pro různé produkty finančního trhu), je připravena informace či upozornění ČNB pro veřejnost, kde je klientům vysvětlena podstata problému a úskalí, která pro ně mohou při nedostatečném prostudování smluvních podmínek vyplynout.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

Hlavním cílem činnosti ČNB je péče o cenovou stabilitu, tj. dosažení a udržení nízkoinflačního prostředí v ekonomice.

ČNB má výhradní právo vydávat do oběhu bankovky a mince, včetně mincí pamětních, a řídit peněžní oběh.

ČNB je centrální bankou České republiky a orgánem vykonávajícím dohled nad finančním trhem.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

1. AIFMD – Alternative Investment Fund Managers Directive – směrnice o správcích alternativních investičních fondů
2. AML/CFT – prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu
3. BRRD – Bank Recovery and Resolution Directive – směrnice, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení krize
4. CRD IV / CRR – Capital Requirements Regulation and Directive – nový regulační rámec pro úvěrové instituce a obchodníky s cennými papíry
5. ČNB – Česká národní banka
6. EBA – European Banking Authority – Evropský orgán pro bankovníctví
7. ECB – Evropská centrální banka
8. EFC – Economic and Financial Committee – Hospodářský a finanční výbor
9. EIOPA – European Insurance and Occupational Pensions Authority – Evropský orgán pro pojišťovnictví a zaměstnanecké penzijní pojištění
10. EK – Evropská komise
11. ESA – European Supervisory Authorities – evropské orgány dohledu
12. ESFS – European System of Financial Supervision – Evropský systém orgánů finančního dohledu
13. ESMA – European Securities and Markets Authority – Evropský orgán pro cenné papíry a trhy
14. ESRB – European Systemic Risk Board – Evropská rada pro systémová rizika
15. EU – Evropská unie
16. FATF – Financial Action Task Force – organizace, která se podílí na vytváření standardů v oblasti boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu
17. IAIS – International Association of Insurance Supervisors – Mezinárodní sdružení orgánů dohledu v pojišťovnictví
18. ICAAP – Internal Capital Adequacy Assessment Process – interní proces hodnocení kapitálové přiměřenosti
19. IFRS – International Financial Reporting Standards – Mezinárodní standardy finančního výkaznictví

20. ILAAP – Internal Liquidity Adequacy Assessment Process – interní proces hodnocení přiměřenosti likvidity
21. IOSCO – International Organization of Securities Commissions – Mezinárodní organizace komisi pro cenné papíry
22. IS/IT – informační systémy a informační technologie
23. JLAD – Joint Liquidity Assessment Decision – společné rozhodnutí orgánů dohledu v otázkách likvidity příslušné finanční skupiny a jejích jednotlivých dohlížených institucí, v rámci kterého jsou stanoveny požadavky na hodnoty ukazatelů pro řízení likvidity jednotlivých subjektů
24. JRAD – Joint Risk Assessment Decision – společné rozhodnutí orgánů dohledu o rizikovém profilu příslušné finanční skupiny a jejích jednotlivých dohlížených institucí, v rámci kterého jsou stanoveny i požadavky na výši kapitálové přiměřenosti jednotlivých subjektů
25. MiFID 2 / MiFIR – Markets in Financial Instruments Directive and Regulation – směrnice a nařízení o trzích finančních nástrojů
26. MIFS – Multi-lateral Interchange Fees – nařízení o vícestranných mezibankovních poplatcích
27. MMoU – Multilateral Memorandum of Understanding – mnohostranné mezinárodní memorandum o spolupráci mezi příslušnými orgány dohledu
28. MoU – Memorandum of Understanding – mezinárodní memorandum o spolupráci mezi příslušnými orgány dohledu
29. PRIIPs – regulation on key information documents for Packaged Retail and Insurance-based Investment Products – nařízení o sdělení klíčových informací týkajících se strukturovaných retailových investičních produktů a pojistných produktů s investiční složkou
30. PSD – Directive on Payment Services – směrnice o platebních službách
31. RAS – Risk Assessment System – systém rizikového hodnocení
32. Solventnost II – Solvency II Directive – směrnice o solventnosti pojišťoven
33. SREP – Supervisory Review and Evaluation Process – hodnocení rizikového profilu příslušné instituce orgánem dohledu
34. SSM – Single Supervisory Mechanism – Jednotný mechanismus dohledu
35. TREM – Transaction Reporting Exchange Mechanism – mezinárodní výměna informací o uzavřených obchodech
36. UCITS – Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities Directive – směrnice o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování